

SAVAITINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA

MASKVAI NEPATINKA LENKIJOS PAŽADAI DARBININKAMS

Lenkijoje Vid. Reikalų Ministeris paleido iš kalėjimo 28 politinius kalinius, kaip reikalavo neseniai streikavę Gdanskio darbininkai. Vienas disidentų- Savignyso Komiteto p-kas J. Kuron'as pareiškė, kad Lenkijos demokratinis procesas prasideda su laisvomis darbininkų unijomis. "Rugpjūčio mėnesį gimė nauja Lenkijos sistema"- pasakė jis.

Sovietų spauda laikėsi labai atsargiai streikų metu Lenkijoje. Visiškai nepaminėjo reikalavimo ir išteigimo nepartinių darbininkų unijų bei suteiktos teisės streikuoti. Sovietai/kaip visada savo naudai klaidingai/rašė, kad "prieš socializmą veikiančios grupės Lenkijoje siekia oficialios opozicijos pripažinimo ir Lenkijos politinės struktūros pakeitimo instiguojant užsienio pajėgoms /!

Rašo taip, lyg Lenkijoje būtų socializmas. Maskvos diktuojama, spaudžiama, komunistų partijos diktaturoje besigurmianti Lenkija nėra prieš demokratini socializmą. Mes tą visi žinome, žino tai ir visa Lenkija.

Lenkijos valdžia pažadėjo padidinti darbininkų algas, pagerinti maisto tiekimą, pagerinti darbo sąlygas, prailginti apmokamą nedarbo laiką naujagimių motinoms.

Rugsėjo 13 d., didžiajam streikui pasibaigus, pranešta, kad Lenkijos vyriausybė patenkino dar vieną darbininkų prašymą: valstybinis radio pradės transliuoti sekmadėniais mišias.

ATRODO GIEREK'as SVEIKSTA

Vietiniai laikraščiai, atrodo, atsargiai pradeda mažinti Gierek'o "kaltes" skelbiami, kad jo sveikata po truputį gerėja, taip pat pridėdami ir detales apie Sovietų žadama pagalbą padengti streikų dėka atsiradusius nuostolius. Pažadėta duoti 500.000 tonų kviečių ir kitų maisto produktų už \$150 mil. /Iš kur paims, jeigu ir patiems trūksta?/Gal šį kartą iš Partijos narių atsargų, kuriems niekada nieko netrūko.../.

Prez. Carter'is sutiko padidinti Lenkijai agrikultūros kreditus 120 mil. dol. suma, kad Lenkija galėtų nusipirkti JAV-bių kviečių ir maisto produktų.

KANADOS KONSTITUCIJOS PROBLEMA NELENGVĖJA

Dešimt Kanados ministrų p-kų ir Kanados Min. P- kas Trudeau savaitę laiko diskutavę Kanados konstitucijos perrašymą, nepasiekė susitarimų. Trudeau pareiškė, jog jis kreipsis į Parlamentą, kad jau 53 metus užtrukusi stagnacija dėl Britų Š. Amerikos Akto pakeitimo į Kanados Konstituciją būtų užbaigta. Šiuo metu visi konstituciniai pakeitimai turi būti patvirtinti Britų Parlamento-paskutinis kolonijinės praeities gestas.

Trudeau pažadėjo, pergalojė visų provincijų premjerų pranešimus, pranešti tolimesnį veiklos planą Parlamentui ir Kanados gyventojams.

Iš pokalbių ir pravesių apklausinėjimų tarp rugpjūčio 15 d. ir rugsėjo 5 d. pasirodė, kad 69% Kanados Vakaruose nepalaiko dvikalbiškumo.

Keturiose Vakarų provincijose 92% apklaustųjų pasisakė, kad savaitės pasitarimuose turėjo būti ištauti Yukon'o bei Š. Vakarų Teritorijų atstovai. 73% galvoja, kad Ottawa neturi teisės apdėti mokesčiais provincijų resursų ir 70% ištikinę, kad provincijos ir teritorijosturi vienos pačios kontroliuoti imigraciją.

Trudeau tirtai ištikinę, kad pagrindinis reikalas yra atsigaubanti Konstitucija Kanadon, išrašyti į ją Teisių Čarterį, kuris apsaugotų ir angliškai ir prancūziškai kalbančių kanadiečių teises

VYRESNIO AMŽIAUS SYDNEY mieste, AUSTRALIJOJE, JAUNIMO TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ GINTARAS ŠOKA TAUTYBIŲ LIAUDIES MENO KONCERTE, OPEROS RŪMUOSE. GRUPEI VADOVAUJA KAJUS KAZOKAS. AVA SAUDARGIENĖ paruošė vaizdelį VIDURVASARIO NAKTIES BURTAI.

mokyti savo pasirinkta kalba vaikus bet kur Kanadoje.

Trudeau idėjoms pritarė tik Ontario premjeras Davis. Visi kiti parodė didelį siauražiūriškumą ir savanaudiškumą. Negi jie galvoja, kad gyvenimas bus lengvesnis, mirė šią vasarą dėl nehiškai kiekviena provincija pasidarys atskira respublika?

"Aš žinau, kad kanadiečiai nori stiprios valstybės ir kad jie tiki, jog esame daugiau, negu kolekcija 10-ies respublikų"- pasakė Min. P- kas Trudeau.

KRI KILTIES INDĖNAI TRAUKIA Į TEISMĄ QUEBEC'O VYRIAUSYBĖ

Šiaurės Quebec'o Kri indėnų kiltis kaltina provincinę vyriausybę, reikalaujanti 64 mil. dolerių kompensacijos už neįvykdymą pažadų pagerinti sveikatos aptarnavimą James Bay apylinkėse.

Aukščiausiojo Teismo jie kaltina, kad vyriausybė neįpildė James Bay žemių nuosavybės susitarimų sąlygų. Susitarimas buvo pasirašytas prieš 5 metus. Jame 6.500 kri ir 4.200 inuitų- eskimų atsisakė savo gimtųjų teisių į 610.000 kv. km. plotą/daugiau kaip pusė 225 mil. dolerių, išdėsant 20-čiai metų.

Kri Didžiosios Tarybos p- kas Billy Diamond reportieriams pareiškė, kad 5 metus sunkiai dirbant, nepasisekė indėnams išsikvoti sau pagrindinių sveikatos ir higienos įrengimų. Aštuonios indėnų gyvenvietės nėra aprūpintos net vandentiekio ar kanalizacija. Quebec'o Socialinių Reikalų Departamentas, anot B. Diamond, traktuoja indėnus kaip pabėgėlius, nors jie gyvena nuosavoje žemėje.

Kri indėnų bendruomenė

reikalauja, kad 64 mil. dolerių būtų panaudota įvesti vandentiekiai, kanalizacijos ir vandens gryninimo stotys. 50.000 dol. iš tos sumos turėtų būti skirta kiekvienai šeimai, kurių vaikai mirė šią vasarą dėl nehiškių sąlygų/ mirė 4 vaikai/. Indėnai pasisakė, kad geriau nori priklaustyti federalinei vyriausybei.

PABALTIEČIAI IR VALS TYBĖS DEPARTAMENTAS

Naujai paskirtasis Valstybės departamento pareigūnas Rytų Europos reikalams Peter S. BRIDGES dalyvavo Bendro Pabaltiečių Komiteto posėdyje ir aptarė Baltijos tautybių reikalus. Buvo ypač tariamasi dėl diplomatinio atstovybių tęstinumo, kam p. Bridges parodė nuoširdaus palankumo. Buvo aptarti Radio Free Europe/Radio Liberty reikalai, Madrido konferencijos klausimai, dabartinė padėtis okupuotose Baltijos kraštuose. Pabaltiečių komitetas taip pat atkreipė dėmesį, kad Valstybės departamente Pabaltijo klausimai neturi būti jungiami su Sovietų reikalų padaliniu, kadangi pagal JAV politiką, nepripažįstančią inkorporacijos, Pabaltijys lieina ne į Sovietų, o į Rytų Europos sferą. Pasimatyme su P. S. Bridges dalyvavo ir ALTO atstovas Washingtonedr. J. GENYS.

TARPTAUTINĖ AMNESTIJA REMIA JAŠKŪNĄ

"Tarptautinės Amnestijos" (Amnesty International) organizacijos danų skyrius išspausdino 13.000 atvirukų, adresuotų LSSR Prokurorui,

Jis prašomas peržiūrėti Henriko JAŠKŪNO bylą. Jaškūnas 1977 metais buvo nuteistas 10-iai metų lagerio ir 5-iems metams ištremimo. Kadangi jis buvo nuteistas už savo "tautinius ir politinius įsitikinimus", rašoma atviruke, "jis turi būti paleistas". Didelė dalis atvirukų jau išsiųsti, ypač iš Skandinavijos.

NAUJAS SAVILAININIS ŽURNALAS "PASTOGĖ" (Nr. 1)

Nors šis 1978 m. išleistas kultūrinis pagrindinio žurnalas tik neseniai pasiekė Vakarų, jo aktualumas ne kiek nesumažėjęs. Tai ne kronikinio pobūdžio įvykių aprašymas, bet savotiškas "sielos veidrodis", intelektualinio-akademiniio Lietuvos katalikų jaunimo profilis. PASTOGĖJE spausdinami grožiniai ir kritiniai- filosofiniai raštai yra, palyginant su mūsų savilaidos vidurkiu, gana aukšto lygio. PASTOGĖ buvo pirmą sykį paminėta Briuselyje išeinančiame biuletenyje USSR News Brief, 1980, Nr. 2.

PASTOGĖS tikslus aptaria vedamasis, anot kurio ji skiriama tiems, "kurie nori laisvai kurti". Būti laisvu menų žmogum- "tai ne tik mesti iššūkį išorinei cenzūrai, bet visų svarbiausia nugalėti savyje klastingiausią menininko priešą- vidinį cenzorių, daugeliui mūsų jau įdiegtą, kontroliuojantį kūrinio gimimą dar pasąmonėje". Vidinė cenzūra esanti "pavojus pačiai kultūros esmei". Toji "kompromiso kultūra, tai pseudotvarinys, nors jo atsiradimo motyvacija ir būtų labai kilni". Išdavoje ji po ryškiom spalvomis slepiasi "bergždumas ir yda". Jau daugelį metų jaunoji karta iš kultūros žmonių girdi "melą arba

pusiau tiesą". PASTOGĖS leidėjai atsisako tokio kompromiso ir siekia "sukurti precedentą", t. y. "parodyti ir įrodyti, kad yra galimas ir kitas kelias, bent atskiru atveju", PASTOGĖ nesiriboja jokiais ideologiniais sroviniiais rėmais ir yra atvira visiems, "kuriems rūpi Lietuva".

PASTOGĖS dvasiniai modeliai yra Mindaugas TAMONIS ir Romas KALANTA- "stulpai- žymintys pokyrinės Jaunosios Lietuvos nueitą kelią". Straipsnyje trims metams nuo Tamonio mirties paminėti, rašoma, kad velionis giliai pažinojo savo kartą, t. y. karo metais gimusiuosius, kuriai jis paskyrė pagrindinį savo gyvenimo kūrinių ŽINIĄ, autentišką dokumentą ir savo kartos paminklą. Spausdinami keli Tomo KURŠIO slapyvardžiu pasirašyti Tamonio eilėraščiai. Ištraukoje iš Tamonio prozos (ŽINIOS?) aštriai kritikuojama religinė diskriminacija Lietuvoje, Maskvos politika nepalankiai palyginama su liberalesne Lenkijos ir Vengrijos vyriausybės laikysena. Tamonis reikalauja panaikinti diskriminaciją, privilegijų teikimą komunistams, dehumanizuojant likusią visuomenės dalį.

Dalis PASTOGĖS paskirta O. V. MILAŠIUI ir jo kūrybai, kurioje esanti dvasinio įkvėpimo versmė ir šandienos lietuviams. Pirmoje savo studijos apie Milašių dalyje, Algis GALINIS apgalvestauja faktą, kad didžiuliu Milašiaus kūrybos dėl "ideologinių priežasčių" tebėra neprieinama Lietuvos skaitytojai. Spausdinama Milašiaus novelė apie "Juokdarį Triks- Triksą", "Pažinimo giesmė" ir jo įvadas savo paruoštai lietuvių liaudies antologijai prancūzų kalba (1928).

Vincento RIMŠOS novelė "Juodos žvaigždės" poetinė proza atkuria knygnešų gaidynę. Viena iš Mykolo ŠILAIČIO poemų dedikuota Henriku RADAUSKUI. Julius GUODA pagiria Romualdą GRANAUSKĄ kaip "autentiškiausią ir gyvybingiausią" jaunosios kartos rašytoją, bet kritikuoja jį už jo "stereotipinį" požiūrį į religiją, kuriame atsispindinti būdinga keturiasdešimtmečių "sterilizuotomis šaknimis" kartos nežinojimas.

MIRĖ RAŠYTOJAS ALOYZAS BARONAS

Po sunkios ligos Chicagoje mirė rašytojas Aloyzas Baronas.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išlaisvinimą Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ,
Redaguoja Redakcinė Kolegija

Telefonas: (514) 366-6220.

Second Class Mail Registration NO. 1952 Return postage guaranteed.
Postage paid at LeSalle, P.Q. Published by The Independent Lithuanian Publishing Co. at 7722 George Street, LeSalle, P.Q. Canada. H8P 1C4.

METINĖ PRENUMERATOS KAINA KANADOJE: \$14.00,
VISUR KITUR - \$15.00, RĖMĖJO - \$20.00

P.s. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuostata, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidėja neatsako.

KUR DINGO RĖKSNIAI?

Vietnamo karo metu matėme beveik prie kiekvieno JAV konsulato būrelius mažiau ir daugiau apšepusių jaunųjų bei merginų su plakatais ir be plakato, su Amerikos vėliavomis, užsiūtomis ant užpakalių ir kitų mažiau garbingų kūno dalių, lietui pilant, pūgoms siaučiant, diena ir naktį. Jie reikalavo taikos ir laisvės šiaurės Vietnamui, reikalavo JAV nebombarduoti raudonųjų teritorijos ir neįdėti šiaurės Vietnamo vaikų, reikalavo amerikiečius atitraukti savo kariuomenę iš Vietnamo, kad raudonasis šiaurės Vietnamas galėtų išvaduoti pietiečius, ir t.t., ir t.t. Amerikiečiai, kaip žinome, pasitraukė. Raudonieji, kaip labai gerai žinome iš milijono pabėgėlių, išvadavo kraštą. Keistai išvado. Ir tuomet man kažkodėl buvo keista, jog verkiama tik šiaurės Vietnamo vaikų. Tarytum Pietų Vietnamo vaikus raudonieji gėlytėmis apmėtydavo. Bet štai, kai pajudėjo Prahoje čekai - nieko. Nemačiau jų pačių taikos ir žmonijos meilės skelbėjų prie Sovietų konsulatų.

Visai neseniai sujudo Lenkijos darbininkai. Darbininkai, ne kokie buržuai miestelėnai. Dabar, maniau, tai pasipils darbininkų gynėjai su plakatais. Unijos šauks ir žygiuos. Solidarumas juk jų himno žodis! Šauks ir liaudies gynėjai: raudoni, pusraudoni, ružavi. Šauks poetai ir politikieriai už paprastą stumdą žmogų Lenkijoje. Ir ką tu pasakysi - nieko! Tuščia prie sovietinių konsulatų. Niekas neprotestuoja net prie komunistinės Lenkijos konsulatų. Tie palaiminti profesionalai demonstruotojai, taikos ir žmonijos mylėtojai tyli. Jie, deja, myli tikrai savo kailio ir nuosavos spalvos atstovus. Jie rėkia, kai raudonasis dirigentas mosteli lazdele. Kai naudinga ir madinga būti demonstrantu.

Kaip mes patys paremiame šaukusius, kurie demonstruoja čia? Š. m. liepos mėn. 18 d. lietuvių grupė prisirakino prie Sovietų ambasados tvoros Washington'e, minėdami mūsų krašto 40-ies metų okupacijos sukaktį. Išskėlė didžiulį plakatą: FREE LITHUANIA NOW! Išskyrus du /Simą Kudirką ir kun. K. Pugevičių/, visi buvo jaunosios kartos žmonės. Ir ką gi? Štai, skaitome Amerikos lietuvių laikraščiuose, kad aštuoniolikai jų bus teismas. Rugsėjo 16 d. Raginama siųsti telegramas JAV prezidentui ir Attorney General. Prašo aukų teismo išlaidoms padengti. Įdomu, kiek lietuvių pasiuntė telegramas? Įdomu, kiek pinigų gavo mūsų jaunimas? Chicagoje ir ne Chicagoje mes mokiname vieni kitus patriotizmo, dažnai pabarame ir tą patį jaunimą. O kiek mūsų padėjo dabar jaunimui? Gal verta būtų reorganizuoti save: mažiau rėkti, daugiau daryti? Nėra dviejų Lietuvių: pateptiems ir nepateptiems. Ko gero, greitai neužteks dirbančiųjų net tai vienai Lietuvai. O rėksnių, kai jų nereikia, jau seniai perdaug.

H. Nagys

OLIMPINĖ REGATA IR BALTIJOS KRAŠTAI

TALLINN'as, ESTIJOS SOSTINĖ

/ tęsinys /

Latvija randasi viduryje kitų dviejų Baltijos valstybių. Joje buvo susikryžijavę daugybė kelių iš visų pusių. Ryga - jos sostinė - akmenimis grįstomis gatvėmis ir aukštais stogų kraigais, yra didelis uostas, kurio jūrininkai sudaro gyvą miesto gyvenimo dalį, kaip ir nesuskaitomos svajonės apie Vakarus. Bičiulis, kuris praeitą vasarą lankė gimines Rygoje, pasakojo, kad matė gyventojus dėvinčius marškinėlius (T-shirts), pagamintus vakarietiškais motyvais. "Kiekvienas, atrodo, nori kokio nors asmeniškio ryšio su Vakalais" - pastebėjo jis.

Kaip ir Estija, Latvija yra tvirtai liuteroniška, bet nė vienoje iš jų Bažnyčia neturi rolės viešame gyvenime.

Lietuva - yra viena iš atkakliausių katalikiškų kraštų Europoje. Maskva, gerai suvokdama Bažnyčios dvasinę jėgą, vis tebebanda ją sunaikinti: tikintieji yra buginami: kai kurios bažnyčios didesniuose miestuose uždarytos: aštuoniamečiai mokyklose mokiniams ateizmo. Sovietinė valdžia paliko tik vieną seminariją, kas reiškia, kad krašte, kur yra praktikuojančių katalikų 1.5 milijono, beveik pusė gyventojų - tik 10 naujų kunigų leista įšventinti kasmet.

Kiekvienas tačiau, parapijonas yra tikėjimo apaštalas ir daugelyje miestų pati reikšmingiausia įtaka yra katalikų kunigo. Partijos sekretorius yra tik antraeilis. Peticiją, protestuojant prieš religinį persekiojimą, pasirašė 17.000 asmenų. Iš jų šimtai pridėjo ir savo adresus bei telefonus. Mišiose dalyvauja labai daug žmonių ir vienas kunigų pasisakė, kad savo parapijoje jis yra pakrikštijęs ir partijos narių vaikus: "Jie galvoja, kad geriau pakrikštyti savo vaikus - dėl visa ko" - pridėjo kunigas.

Vieną šaltą rytmetį, sausio mėnesį, aš keliavau, apžiūrėdamas senąjį Tallino miestą, viduramžių laikų pilį tvirtovę su bokštais ir raudonų čerpių stogais. Didelė dalis jų buvo dar paramstyti pastoliais ir mano oficialioji gidė pastebėjo, su kokia melle sovietų valdžia restauruoja meniškų senuosius pastatus, besirengdama Olimpiniams Žaidynėms. Ji pabrėžė, kad visiems žmonėms Žaidynės atnešančios naudos dėl įvairių pagerinimų. Estams, tačiau, su kuriais aš vėliau kalbėjau, tai išpūdi nepadarė: "Kaip gali aerodromo praplėtimas būti svarbus žmonėms, kuriems uždrausta išvykti iš savo krašto" - sakė jie.

Kelėtą dieną vėliau susitikau vieną estų pasižymėjusių disidentą Martį NIKLUS, kuris buvo prašęs: leidimo emigruoti. "Aš palikčiau Estiją su ašaromis akyse" - pasakė jis man, - "bet, arba aš vyktu į Vakarus, arba jie mane išsiųs į Rytus - į Sibirą. Aš tikrai nesu pakviestas į Olimpioną".

Niklus yra zoologas, jau praleido 8 metus priverstinių darbų stovyklose už tai, kad fotografavo skurdžią gy-

venamųjų namų padėtį. Jis buvo sekamas ir persekiojamas po to, kai praeitų metų rugpjūčio mėnesį pasirašė peticiją, reikalaujančią Baltijos valstybėms nepriklausomybės. Dabar jis dirba kartu su visų šių trijų kraštų aktyvistais. "Mes nenorime likti užmirštomis tautomis" - pasakė jis - "ir mūsų reikalavimas Vakarų dėmesio yra svarbus, mes esame tokie, kokie pasidarytų ir Vakarai, jeigu sovietai juos valdytų".

Pagrindinę rusofabiją ir laikas mažai teapmalšina: viskas, pradedant nuo trūkusių siūlės iki nebevažiuojančio automobilio iššaukia pastabą "rusiškasis šlamštą". (Šio straipsnio autorius nežino, kad rusai, šalia įvairių pažymėtinų talentų, turi savotišką neigiamą atsišaukimą į darbą ir bet kokias jo pasekmes. Išsireiškiamas jis vienu žodžiu: "nap'evat" - nusispjaut. Todėl suprantamas žmonėse jų produktų apibūdinimas...).

Žurnalistui Andres KÜNG, kunkuliuojantis baltų priešiškus ypač buvo aktyvaizdus Talline, kartą vykstant krepšinio rungtynėms tarp JAV-bių ir Sovietų. Kai amerikiečiai laimėdavo tašką, spontaniškai pasigirdavo minios sužūjimas - "Mes juos sumušėme".

BUTŲ TRŪKUMAS

Rusai, atrodo, tokiame priešiškumui nejautrūs. Privilegijuotiems Baltijos pakraštys tapo viliojančiu langu į pasaulį. Vis dažniau jie atostogauja Rygos ilankos aukštesniuose paplūdimiuose arba atvyksta savaitgaliams į miestus. Palyginę gyvenimo standartą čia su tuo, prie kurio yra pas save pripratę, jie galvoja, kad pakliuvo į rojų. Baltai, tačiau, palygina save su suomiais, švedais ir danais ir žino, kaip sunkiai jiems einasi. (Nereikia ir to - prisimena, kai savarankiško gyvenimo laikais nereikėjo stovėti eilutėse prie krautuvų, o dabar ir pakliuvęs į jį, dažnai nieko gero nepeši). "Ar kada nors suomiams pritrūkstamės, kaip mums kad buvo praeitą žiemą?" - klausia estas ir, aišku, tikrai žino, kaip yra.

Tik vienas baltas iš 50-ties turi automobilį. Gali užtrukti iki 10 metų, kol prieina valstybės sąrašė jam eilė nusipirkti.

Namų trūkumas dar vis toks didelis, kad naujavedžiai vidutiniškai turi laukti apie 5 metus buto. Sovietų imigrantai, tačiau, tokių problemų neturi. Jie apgyvendinami tuč tuojau priemiesčių daugiabučių kompleksuose, kurie su nepasitenkinimu vadinami "Ivangorod" - "Ivanų miestai".

Baltijos valstybės, kiekviena savaip grumiasi siekdamos išlaikyti savo tapatiškumą. Estų ryšys su suomiais yra gyvybinis laidas ir užrubežį ir estų tautiškumas yra sustiprinamas gyvąja kalba, literatūra ir muzika. Kas penktį metal, net 150.000 dalyvių iš viso krašto susirenka į choro festivalius, kur girdima iki 15.000 balsų. "Pirma daina yra skirta Leninui ir paskutinė - visiems sovietų žmonėms" - sako vienas choro dalyvis. "Daug kas girdima tarp tų dviejų - priklausomums".

Latviams - grėšlį, kaip skirtingos tautos žmonių, neišsilaikymas. Daugelis jų knygų, laikraščių ir TV programų yra rusų kalba ir jų vaikai privalo mokytis rusų kalbos mokyklose, nuo 2-ojo skyriaus. Pasekmės - rusų kalba pasidarė "viešojo" kalba, kuri vartojama įstai-gose, krautuvėse ir vyriausybės biuruose. Egzilas Gunars RODE, praleidęs 15 metų kalėjimuose ir koncentracijos lageriuose už tai, kad tvirtino, jog yra Latvijos pilietis, ne Sovietų Sąjungos, karčiai pareiškė: "Šiandien Rygoje, jeigu kalbi rusiškai, latvių kalbos nebereikia".

SVAJONĖS SUNKIAI MIRŠTA

Ryga, kadaise vienas gražiausių Europos miestų, įgavo apleisto, tipingo sovietiško apšepimo išvaizdą. Įspūdingi XIX a. pastatai - birža ir Operos teatras stovi ap'eisti. Tačiau gal niekas taip labai nepadarė liūdnei šių laikų Latvijos istoriją, kaip pagrindinė Rygos gatvė, kuri per 2 šviesius dešimtmečius, tarpe dviejų Pasaulinių Karų, buvo vadinama Laivės gatve. Nacių vokiečių okupacijos metu - vadinosi Adolf Hitler gatve. Dabar - Lenino gatve.

Lietuvoje religija yra tautos charakterio akmeninis pagrindas. Daugiausia skaitomas pagrindinis žurnalas yra Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronika. Kiekviena laida atskleidžia detales iš tamsiosios gyvenimo pusės Lietuvoje: vaikai sulaikomi apklausinėjimams po mišių, vyksta organizuotas bažnyčių išniekinimas ir tikinčiųjų persekiojimas (Vyksta ir agnostikų, ir esančių lietuvių komunistų persekiojimas, jeigu jie tik nepučia pagal Kremlių. Tik viešai literatūros apie tai neturime. Vert).

Lietuva išvengė blogiausios Baltų rusifikacijos, išlaikydama savo 80% gyventojų skaičių. Tačiau sovietologas Peter REDDAWAY iš Londono Ekonomijos Mokyklos sako, kad ten egzistuoja pats stipriausias nepasitenkinimas iš visos Sovietų Sąjungos. "Jis yra įvairių požiūrių, nesukontroliuojamas. Rezistentų yra kiekviename kaime, vyriausybė gali tik simboliškai suareštuoti. Jeigu suimtų visus užsiąngavusius pagrindinio literatūrai ir Bažnyčios veikloje - būtų didelės riaušės gatvėse, galimybė, kuri juos varo į siaubą".

Taip mato
Montrealio
"The Gazette"
Kanados
Konstitucijos
problemas...

Nepriklausomybės svajonės miršta sunkiai Baltijos kraštuose. Vasario 24 dieną, Estijos nepriklausomybės Konstitucijos dieną, tuzinai žmonių buvo suimti už pakabinimą tautinų vėliavų savo languose. Jie buvo išsiųsti į kalėjimus. Po to, balandžio 1 dieną, aš girdėjau, kad KGB suėmė ir Martį Niklų. Jis tikėjosi išvykti į Vakarus, bet savo galutiname "apvalyme" prieš Olimpinię Regatą, sovietai nusprendė jį išsiųsti į Rytus. Prisimenu, ką jis man pasakė: "Čia yra pralaimėjimo mastas: mums laisvų rinkimų ideja mūsų trijuose kraštuose yra kasdieninė svajonė. Jiems - kėšmaras. Vertėjo pabraukta".

(Readers Digest, September 1980. Printed and published monthly in Canada. 215 Redfern Ave., Montreal, Que., H3Z 2V9).

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

14-ji MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

Liudas EIMANTAS

/ tęsinys /

PASKAITOS

PEDAGOGINĖS TEMOS

Jauna psichologijos daktarė Pr. DOMANSKIENĖ, dirbanti North Eastern University Psichologijos skyriuje, įdomiai kalbėjo apie vaikų psichologinių teorijų duomenis.

Klasėje vaikų dėmesys tampriai rišasi su drausme. Kartais atsiranda, taip sakan, dvigubas dėmesys, kai vaikai klausosi, ką mokytojas kalba ir kartu girdi draugų pastabas ar replikas iš suolų. Žinoma, mokytojai visada nori, kad mokiniai klausytų ir domėtųsi tuo, ką jie sako. Šios pastangos būna vaisingos, kai vaikas dėstomam dalykui yra besąlyginiai pajėgus ir turi tiek žinių, kad gali priimti ir suprasti, ko mokoma. Vaikas, domisi tuo, kas jam nauja, bet artima. Tačiau, kai kalbama apie tai, kas vaikui jau žinoma, tai dažnai sukelia jame nuobodulį.

Svarbu, kad vaikas turėtų savo dėmesio motyvaciją. Tiesa, būna tokių vaikų, kurie klausosi dėstomo dalyko dėmesingai, bet tatai daro iš baimės.

Ypač šiais laikais mokytojai yra sunku sukaustyti dėmesį ir čia reikia patirties bei mokytojo išradingumo.

Namuose vaikų dėmesį pritraukia televizija. Tačiau jų dėmesys būna trumpas, o televizija nereikalauja gilaus vaikų dėmesio, o mokykloje mokytojas turi surasti ir pažinti, kodėl vaiko dėmesiui trūksta pakankamumo. Vaiko dėmesingumas priklauso ir nuo biologinės jo sąrangos.

Prieš išvykdamas į VASARIO 16-tosios gimnaziją, Jonas KAVALIŪNAS metė "Žvilgsnį į Lietuvišką švietimą Amerikoje ir Kitur".

Mūsų mokyklose mokinių skaičius mažta. 1958 m. JAV buvo 6.108 mokiniai, 1968 m. - 3.218, o 1979 m. - 1726 mokiniai. Kanados lietuvių mokyklos padėtis panaši, o Australijoje - dar sunkesnė. Kai kas stebisi, kodėl taip yra? Juk turim visiems skyriams vadovėlius, pratimus, žemėlapius. Gal kiek daugiau reikėtų vaizdinių mokslų priemonių. Tiesa, priešmokyklinis auklėjimas pas mus, turbūt, problematiškesnis, nes neturim net priešmokyklinio auklėjimo vadovėlio.

Lietuviškasis švietimas daug sunkesnis Pietų Amerikoje, o Vakarų Europoje visai nėra lietuvių šeštadienių mokyklų. Tiesa, ten tėra VASARIO 16-tosios gimnazija, kuri jau išleido virš 100 abiturientų, bet mokinių skai-

čius ir čia mažėja. Tatai kelia susirūpinimą. Gimnazijoje yra labai gerų mokinių, bet nemaža yra ir tokių, kurie yra tikra problema. Mat gimnazija yra bendra-centrinė. Čia mokiniais reikia rūpintis visą laiką - 24 val. į parą.

Išsivijoj apie gimnaziją visai yra kalbama: ir gerai ir blogai. Turim visi susirūpinti, kad viskas išeitų į gerą. Turime neleisti užgesti šiam žiburėliui...

Būtinai paminėtinas ir dr. Jono RAČKAUSKO pranešimas apie Chicagoje veikiančią Pedagoginį Lituanistikos Institutą, kuris jau išleido apie 102 diplomuotus asmenis.

Institutas turi ir neakivaizdinį skyrių, kurį paskutiniu laiku lankė 26 studentai.

Paskutiniu metu Institutas yra paruošęs "Ethnic Survival" programą - projektą ir iš JAV federalinės valdžios yra gavęs 50.000 dolerių subsidiją. Visa programa bus įreikiuota į VIDEO JUOSTAS, į kurias įeitu lietuvių kalbos kursų istorija, kultūra, tautosaka, pedagoginis pasiruošimas, religinis gyvenimas ir kt.

Tatai labai daug padėtų neakivaizdinio skyriaus studentams ir visiems besidomintiems lituanistika.

KLB KRAŠTO VALDYBA. Sėdi iš kairės: vice-pirm. L. SKRIPKUTĖ, pirm. J. R. S. I. MANAVIČIUS, sekr. G. IGNAITYTĖ. Stovi: izd. V. DAUGINIS, švietimo K-jos pirm. V. STANEVIČIENĖ, sporto atstovas A. BALNIS, KLS-gos pirm. L. BERŽINYTĖ, šilumos K-to pirm. V. SAKAS, visuomenės K-jos pirm. J. KURAITĖ ir Kultūros K-jos pirm. M. CHAINAUSKAS. Nuotr.: J. Bakevičiaus

ŠAUKIAMA XI-osios KLB KRAŠTO TARYBOS SESIJA

Šiais metais, lapkričio mėn. 1-2 d. d. yra šaukiama vienuoliktosios Krašto Tarybos I-oji Sesijs.

Montrealio Apylinkės Valdybai sutikus, KLB Krašto Valdyba šią Sesijs šaukia Montrealyje. Suprantama, kad kelionės ir 2-jų dienų pragyvenimas sudarys gana dideles išlaidas. Lietuviškasis darbas, lietuviškoji visuomeninė veikla pareikalauja iš mūsų ne tik darbo ir pasišventimo, bet taip pat ir materialinės aukos, kuri la-

bai dažnai yra daugelio mūsų tautiečių užmirštama.

KLB Krašto Valdyba, norėdama nors dalį išlaidų sumazinti, yra pasiryžusi pusę kelionės išlaidų padengti iš toliau atvykstantiems ir ypatingai lėktuvu keliaujantiems Krašto Tarybos nariams ir bendruomenių apylinkių pirmininkams.

Suprantama, kad KLB Krašto Valdybos pareiga, taip pat ir troškimas, de-

stant visas pastangas, yra padaryti taip, kad šis suvažiavimas būtų kuo skaitlingiausias ir darbingiausias. Krašto Valdyba nuoširdžiai nori priminti, kad kiekvienas Krašto Tarybos narys, sutikdamas kandidatuoti savo parašu yra pažadėjęs dalyvauti Kanados Lietuvių Bnės suvažiavimuose. Atsiminkime, kad Krašto Taryba - tai laisvųjų Kanados lietuvių parlamentas.

KLB Krašto Valdybos narys

PLB ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS AUSTRIJOJE

1980 m. rugpiučio 14-15 dienomis, Insbrucke, Austrijoje, įvyko Vakarų Europos Lietuvių Bendruomenių valdybų pirmininkų bei narių ir lietuvių jaunimo atstovų suvažiavimas. Posėdžiams vadovavo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Vytautas Kamantas ir Vokietijos LB valdybos pirmininkas Andrius Šmitas. Suvažiavime dalyvavo LB pirmininkai ir darbuotojai iš Austrijos, Belgijos, D. Britanijos, Italijos, Prancūzijos, Švedijos, Šveicarijos ir V. Vokietijos bei D. Britanijos ir Vokietijos Jaunimo Sąjungų pirmininkai bei atstovai. Kaip svečiai dalyvavo Vakarų Europos lietuvių vyskupai dr. Antanas Deksnys ir Lietuvos Diplomatines Tarnybos narys, įgaliotas ministeris dr. Albertas Gerutis.

Suvažiavimo dalyviai išklausė atskirų Bendruomenių veiklos pranešimus, iš kurių paaiškėjo, kad Bendruomenių veikloje viena iš svarbiausių vietų užėmė Vakarų Europos politinių sluoksnių ir visuomenės supažindinimas su lietuvių tautos nenuilstamomis pastangomis atgauti Lietuvos valstybinę nepriklausomybę.

Suvažiavimo dalyviai radio bangomis jungėsi su sesėmis ir broliais pavergoje Lietuvoje, linkėdami jiems įstverti savo ryžte išsivaduoti iš sovietinio jungo. Laisvosios Vakarų Europos Lietuvių Bendruomenės yra tvirtai įsitikinusios, kad lietuvių tautai nušvis laisvės aušra.

EUROPOS SUVAŽIAVIMAS 1980. IX. 3

Suvažiavime svarstyti įvairūs išsiviję ir ypatingai Vakarų Europos lietuvių liečiantys klausimai ir priimta visa eilė nutarimų. Keletas iš jų čia skelbiame:

1. Suvažiavimas skatina Pasaulio ir Krašto Lietuvių Bendruomenių vadovybes rūpintis, kad būtų sustiprintas Lietuvos laisvės siekimo organizavimas ir jo valstybinis bei visuomeninis reikšmės. Suvažiavimas pritaria PLB valdybos veiklai politinėje srityje ir pageidauja, kad Lietuvos laisvinimo veikla būtų derinama tarp Lietuvos Diplomatines Tarnybos, PLB ir VLIKO.
2. Suvažiavimas ragina lietuviškas šeimas siųsti savo vaikus į Vasario 16 gimnaziją, kur auklėjimas vyksta demokratinėje, tautinėje ir krikščioniškoje dvasioje. Suvažiavimo dalyviai dėkoja rėmėjų būreliams, BALFui ir visoms lietuvių institucijoms bei paskiriems asmenims už teikiama medžiaginę ir moralinę paramą gimnazijai, ir ragina, kad ji ilgai ir sėkmingai galėtų tęsti savo lietuviškąjį auklėjimo ir švietimo darbą.
3. Suvažiavimas pasisako už Europos Lietuvių svarbą ir skatina lietuvius jį daugiau prenumeruoti ir skaityti.
4. Suvažiavimas kviečia Europos lietuvius gausiau dalyvauti D. Britanijos Lietuvių Sąjungos rengiamuose suvažiavimuose Lietuvių Sodyboje per Sekmines Europos lietuviškųjų Studijų Savaitėse vasaros metu ir prašo Vokietijos LB Krašto valdybą ištirti galimybes 1982 metais Vokietijoje surengti Europos Lietuvių Dienas, kurių metu vyktų 1-ji Europos lietuvių dainų ir šokių šventė.

Nafta, Atominė Energija, Demonstracijos ir kitos idomybės

Jurgis GEDIMINĖNAS

/ tęsinys /

Neatsiliką atominių energijos jėgainių statyme ir Sovietų Sąjunga. Visai neseniai buvo vienos jėgainės atidarymas prie Sverdlovsko, Uralo kalnuose, o komunistinės propagandos šlamstelis "Gimtas kraštas" giriasi apie sėkmingai vykstančią milžinišką atominės jėgainės statybą prie Visagino ežero, Ignalino apylinkėje, kur suvežtiems statybos darbininkams iš "brolišių respublikų" apsigyventi pastatytas naujas miestelis, pavadintas žinomo komunisto vardu Sniečkogradas. Sovietinėje spaudoje niekada ir niekur nerastite aplinkos užteršimų radioaktyviomis medžiagomis, o apie kokias demonstracijas ar protestus, tai sovietiniai vergai bijo ir pagaltoti.

Atominės energijos priešais demonstruodami vis šaukia ir jų nešamuose plakatuose įrašyta: "Baisiausia atominės jėgainės nelaimė" Harrisburge "3 mylių" saloje, visai nežinodami ar neužsimindami tikrai apie didžiausią atominės jėgainės nelaimę Sov. Sąjungoje, Uralo srityje, tarp Čeliabinsko ir Sverdlovsko, 1958 metais. Ten žuvo šimtai žmonių, buvo dešimtys tūkstančių radioaktyviais spinduliais pažeisti ir teko milžiniškus plotus apie buvusią atominę jėgainę evakuoti. Po katastrofos toji vietovė atrodė kaip mėnulio paviršius, dingę miestai, kaimai ir žmonės. Matėsi tik griuvėsiai ir kaminai... Taip aprašė ligi šiol slepiamą didžiausią pasaulyje atominės jėgainės nelaimę 2 iš Sov. Sąjungos pabėgę mokslininkai Zhores

MEDVEDEV ir Lew TUMERMAN.

Daugelyje vietų milžiniškos demonstracijos vyko Harrisburge incidento metinės sukakties proga š. m. kovo mėn. 28 dieną Londone, Anglijoje ir ten dalyvavo apie 11000 žmonių. Pačiame Harrisburge demonstracija prasidėjo 4 valandą ryto su degančiomis žvakėmis, kurių šviesa, demonstrantų kalbėtojų nuomone, yra šviesa išipareigojimų pasauliui ir kad viso pasaulio akys yra nukreiptos į Harrisburgą. Matome, kad pigaus populiarumo ieškodamas demokratų kongresmanas Edward MARKEY, televizijos debatuose apie atominę energiją, Harrisburge, pareiškė, kad JAV-bių ir Harrisburgo žmonės jau nepasitiki atominės energijos eksperimentais ir atominę energiją esanti nesėkmė (failure), neturinti ateities.

Visai kitokios nuomonės buvo radiacijos kontrolės specialistas dr. Roger LINNEMAN, kuris įtikinėjo, kad maži radiacijos kiekiai (švitinimo dozė) nepasirodė pavojingi, nes pasaulis buvo radioaktyvus milijonus metų, o nežiūrint to, žmonija išsivystė. Harrisburgo incidento metinių progą dainininkas David CLAYTON parašė dainą "Nuclear Blues", o tuo pačiu vardu pavadintas ir ansamblio "Kraujas, prakaitas ir ašaros" paskutinis džiazo (jazz-rock) albumas.

Jau prieš keliasdešimt metų girdėjome gandas, kad JAV filmų pramonė ir aktoriai yra užkrėsti komunistais ir kitokiais, įtarimą su-

keliančiais subversyviais galybais, o jų tarpe tokių puikių vyrų kaip John WAYNE tik labai retai pasitaikydavo. Šie įtarinėjimai labai išryškėjo ir pasiteisino paskutiniais laikais tik pasižiūrėjus į premijuojamus filmus kaip CHINA SYNDROME, APOCALYPSE NOW ir su rėksne revoliucioniere Norma RAE. Gal būt bus premijuotas ir filmas PLUTONIUM ACCIDENT? Tas pats su filmų aktorių premijavimais ar apdovanojimais "oskarais", kur visus nustelbdama pirmąja raudonoji gegutė Jane FONDA. Virš paminėtų filmos tikrai plaua žiūrovų smegenis ir kursto - nustato žmones prieš atominę energiją bei skatina demonstracijas.

Ar gali amerikietis jaunuolis pritarti paskelbtai Carterio karinės prievolės registracijai, pamatęs tokį filmą kaip APOCALYPSE NOW? Nestebėtina, kad apie 50% jaunimo sakosi pasiskelbiant "sąmoningais pasipriešintojais" (conscientious objectors), kurių daug buvo ir Vietnamo karo metais. Karinės prievolės registracijos įstatymo projektas buvo šaltai sutiktas JAV senatorių, kongresmanų, įvairių religijų dvasiškų ir studentų. Pasižiūrėję į demonstruojančių atominės energijos priešininkų eiles, matome tuos pačius, kurie demonstravo Vietnamo karo metais: ilgaplaukius hipius ir kitus, kurie visai nesusi-gaudo, kur krypta šiandieninio vakariečių pasaulio gyvenimas. Nebe reikalo ir žinomas Kanadoje 7 premijų laureatas, rašytojas J. KRALIKAUSKAS neseniai išsireiškė: "Aukso kasyklose kasdien matydavau žandenuotus ir barzdatus... /b.d./ 3 psl.

(nuotr. V. Račkausko)

ALOYZAS BARONAS

Aloyzas BARONAS gimė go" literatūros konkursų 1917 m. gruodžio mėn. 12 d., premijų.

Biržų apskr., Vabalninke.

Periodikoje bendradar- se vaizdavo daugiausia ne-

biavo nuo 1937 m., pradėjęs ramios sielos žmones, ku-

eilėraščių ir straipsnių. rie skaudžiai pergyvena i-

1949 m. imigravo į JAV - dealų ir vertybių praradimą

bes. Parašė 21 knygą - apysa- karo meto sąlygose.

kų rinkinius, romanus ir Paskutiniųjų knygų temos

porą humoro knygų. Laimėjo lietė lietuvių išeivių gyven-

Literatūros D-ijos ir "Drau- mą šiame kontinente.

Iš:

Aloyzas Baronas

ABRAOMAS IR SŪNUS

Buvo šilta popietė. Mažieji, savi ir svetimi, lakstė apie namus, čia ateidami, čia išeidami. Gustas buvo išleistas į skautų stovyklą. Išleidęs sūnų ir marčią, valandėlę sėdėdavo ant laiptų, paskui įėjau į vidų, ir čia mane Anna užklausė:

- Ar tu, seneli, pažįstamas su mano krikšto tėvu?

- Ar pažįstamas? Labai gerai pažįstamas, net labai gerai. Jis gyveno pas jus ir, kai tu dar mažytė buvai, išsikėlė. Tai buvo dar anuos namuos, kur tėvai gyveno, ten dabar jau meksikiečių rajonas, baigias pereiti į negrų rankas.

- Milleris labai geras žmogus.

- Geras, žinoma, neblogas. Gan šykštus, bet tau

tikrai negaili, o jei šykštus ir sugeba šykštumą nugaltėti, tai jau tikrai geras.

Aš stebėjau Anną, besimušančią į paneles. Jai buvo keturiolika metų. Dieve tu mano, kaip greitai bėga laikas, anot to nuolatinio kartojimo. Dar pora metų, dar pora metų ir jau visa panelė, net ir Lietuvoje tekėdavo aštuoniolikmetės, o čia teka dar jaunesnės.

- Žinoma, geras, - apsidžiaugė mergaitė, ir aš, žiūrėdamas į ją pirmą kartą per eilę metų pagalvojau, ar ji graži, jau sverdamas ne kaip vaiką, bet kaip būsimą panelę. Nosis jos buvo truputį lyg vanagiška, akys pilkos tamsoko gymio veide. Iš tiesų, ji neblogai atrodė. Žodžiu, mergaitė, kaip mergaitė, ir ji turėjo to, kas vadinama įgimtu turtu.

Neilgai teko laukti. Į praviras duris pasibeldė Milleris. Besakydamas prašau, aš apžvelgiau svečią. Jis vilkėjo juoda, plona eilutę, buvo gerokai aptukęs, žilstelėjęs, bet dar pakankamai jaunas.

- Labas, - jau bene dešimt metų nesimatėm, - pasakiau angliškai.

- Gal dar daugiau, - atsakė jis vokiškai.

- Prašau sėstis, jie visi išvažiavo. O čia jūsų krikšto duklė.

- Visai tokia pat, kaip nuotraukoj, - Anna drąsiai pasisveikino, ir tuo momentu aš pastebėjau, kad panašumo tarp jų dviejų nedaug. Nestebint ir nežinant, sunku atpažinti. Anna moteriškėjo ir panašėjo į mamą.

Milleris ištiesė jai didelę knygą:

- Čia Websterio žodynas. Gal prireiks gimnazijoj,

- jis pasakė vokiškai gimnazijoje, o ne aukštesnėj mokykloj. Tuo metu įbėgo mažesnioji sesuo, ir jai Milleris padavė dolerį.

- Jūs čia gyvenat? - paklausė manęs Milleris.

- Ne, senelis nenori su mumis gyventi, - pasiskubino už mane atsakyti Anna.

- Nei noriu, nei nenoriu, geriau, kai tėvai su vaikais nesimaišo.

- O kodėl smerkiate, kai vaikai bėga iš namų? - nusijuokė Anna.

- Čia jau kitas reikalas, - gynė mane Milleris.

- Kuo galėtum pavaišinti svečią?

Mergaitė sumišo. todėl aš pasiskubinau:

- Ar jūs vis dar geriate Millerio alų?

- O, jūs to dar neužmiršote? Ne, daktarai uždraudė, sako sveikiau gerti ką nors kitą.

Aš pasikėliau iš salionėlio ir nuėjau į virtuvę. Ten suradęs porą stiklų, sumaišiau škotišką degtinę su soda, įdėjau ledų ir atnešiau. Keista, beveik nebejauchiau tam žmogui neapykantos. Anksčiau, taip maišydamas, svars-tyčiau, ar neverta įpilti nuodų, bet dabar ramiai nunešiau stiklus.

- Aš sau irgi ko nors išpilsiu, - pakilo Anna ir išėjo į virtuvę.

- Čia škotiškos degtinės pamašiau, - tariau, mes dabar kalbėjome angliškai, man taip jau buvo daug leng-

Teusen'as išėjo ir Pascoe atsivertė bylą. Grižęs po valandos, rado Pascoe žiūrintį į pilies planą.

- Manote, kad būtų kokia nors galimybė? - paklausė jis.

- O, taip. Pascoe nusiėmė akinius ir perbraukė sau veidą ranka. - Visada yra agalimybė, jeigu tikrai atydziai žiūri. Jūsų tiesa, istorija apie Vaughan'ą yra intriguojanti. Visą kitą medžiagą atydziai peržiūrėsiu vėliau.

- Tėvas Pacelli atvyko, - pasakė Teusen'as.

- Puiku!

Pacelli dėvėjo paprastą kostiumą, kaklairaštį, apsisiautęs senu lietpalčiu. Pascoe pasitiko jį prie durų ir ištiesė ranką: "Tikras malonumas susitikti! Kiek metų praėjo, kai matėmės paskutinį kartą? - paklausė.

Pacelli paėmė jo ranką. - "Beveik 20. 1943 m. kai Jūs išpėjote mus apie juokingą Fiurerio planą pagrobti popiežių. Aš turiu tik porą minučių laiko, taigi, pradėdame tuoju pat apie reikalą."

Pascoe ir Pacelli susėdo.

- Iš Washington'o arkivyskupas Vagnozzi pranešė man, kad Jūs Profesoriau, veiksite šioje istorijoje, - kalbėjo Pacelli.

- Jeigu rasiu, kaip veikti, - ramiai atsakė Pascoe. - Ką Jūs apie tai galvojate?"

Pacelli pabaigė kalbėti ir Pascoe pastebėjo: "Atrodo įdomi asmenybė tas jūsų Tėv. Hartmann'as. Kaip sutiko R. Vokietijos vyriausybė, kad jis dirbtų ten Jūsų sekretoriute?"

- Jis yra pagal gimimą Vokiečių Demokratinės Respublikos pilietis. Dar svarbiau, jo tėvas ir motina, abu buvo komunistai, kurie dėl to numirė. Mes galime pasirinkti sekretoriui ką norime. Jų akyse, jis atrodo, turbūt, labiau priimtinas, kaip kas nors kitas. Pagal konstituciją Baznyčiai ir visiems krikščionims garantuota egzistencija, bet visą laiką gali būti erzunami ir trukdomi. Padėtis dvi-prasmiska, - aiškino Pacelli.

Pascoe linktelėjo galva: "Kas Jums iš to, kad siunčiate Hartmann'ą į Neustadt'ą?"

- Dar nežinau. Mes turime teisę prašyti leidi - mo apžiūrėti bažnyčios situaciją tenai. Dėl jautrių politinių žaidimų su Vatikanu, jie sutiktų.

- Žinoma, patys irgi "prižiūrės"?

- Žinoma.

- Tai galvojate, kad paprašius tokio leidimo juos

viau, negu vokiškai.

- Tai labai gerai, - siurbtelėjo Milleris.

- Ar jūs vis dar tebemanote, kad Ameriką pražudys pramogų troškimai? - paklausiau.

- Aš dabar tuo labiau tikiu negu anksčiau. Darbo meilė vis labiau mažėja.

- Bet nieko darbas per daug nežavi ir nevilioja.

- Žinan, net ir Vokietijoj darbo meilė mažėja, - pasakė. - Nežinau, ar todėl, bet vis neprisirengiu. Vis žadu nuvažiuoti, bet vis taip ir praeina pažadais. Bet vieną dieną tai tikrai nuvažiuosiu pasižiūrėti. Žmogus dirbi, negali darbo dienų praleisti, atostogos ateina ir nueina, kur nors čia pat išvažiavus pailsėti ir pameškerioti.

- Yra įvairių ekskursijų. Pigiai kainuoja.

- Taip, yra. bet aš nenoriu ekskursijų. Aš juk namo į savo tėvynę vykčiau, bet vis rengiuosi ir tebesirengiu.

- Moksleiviam yra daug ekskursijų ir gan pigių, - iškišo Anna, grįžusi iš virtuvės su stikline rankoje.

- Kai baigsi gimnaziją, jei gerai mokysiesi ir neužmirši vokiškai, tai aš apmokėsiu, - pasakė Milleris ir nusigręžė į didelį salono langą, vengdamas mano žvilgsnio. Saulė jau slinko žemyn, per langą veržėsi spinduliai, ir buvo beveik šilta.

- O, bet taip daug kainuoja, - nustebė Anna. Jeigu tai būtų buvęs jos tėvas, ji būtų šokusi jam ant kaklo ir šaukusi, ačiū, ačiū, bet čia buvo visai svetimas žmogus, ir ji nežinojo, ką sakyti.

- Ketveri metai dar, galima daug ko išmokti ir užmiršti, - tariau.

- Be abejo, bet laikas labai greit praeina. Nei nematai, kaip žiūrėk, metų ir nėra.

Norėjau pasakyti, kad kito vaikai labai greit auga, bet pagalvojau, kad tai gali nuskambėti netaktiškai, ir tariau banaliai:

- Va, jau ir mes beveik dvidešimtis Amerikoje.

Jau ir nuo karo pabaigos daugiau kaip dvidešimt metų.

- Bet bėdos nesibaigė.

- Pasaulis niekada nebuvo be bėdų.

- Bet, žiūrėk, - kalbėjo Milleris, - Amerika nė kiek nesistengia tų bėdų sumažinti.

- ji, atrodo, ir nenori to daryti.

- Bet iš kitos pusės nėra taip lengva. Geriau bloga taika, negu geras karas. Taika yra Dievo dovana žmonijai, - kalbėjo Milleris, lyg tikrai jis būtų buvęs ne koks bobininkas, bet pastorius.

- Bet kodėl visada taip yra kodėl visą laiką aukojam ne savo, bet kito. Rytų Vokietijai, Pabaltijai, visą Rytų Europą paaukojo taikai. Kodėl taikai niekas neaukoja savo turtų. Taika geras dalykas, bet Vengrijos sukilimas blogas, žmogus sukiyla prieš blogį, ir jis nubaudžiamas, išduodamas vergijai, kad viešpatautų gėris, taika vadinamą.

- Bet taip visada buvo, - skeptiškai pasakė Milleris, ir aš pagalvojau, kad tikrai taip visada buvo. Dievas nesakė, Abraomai, pats gulk ant lauko ir deginkis, bet liepė paaukoti sūnų. Liepė teisingumui aukoti kitą, bet gal jam sūnus buvo brangiau, negu jis pats.

Klein'as suvoks, jog žinote, kur yra Conlin'as?

- Be abejo.

Pascoe pasižiūrėjo į Teusen'ą: "Įdomi situacija" - švelniai kalbant, - pritarė Teusen'as.

Atsargiai Pacelli pridėjo: - "Atrodo man, kad Tėv. Hartmann'o buvimas Neustadt'e gali būti Jums naudingas."

- Lyg Trojos arklys... - atsakė Pascoe.

- Ar jau ką nors suplanavote? - pasiteiravo Pacelli.

- Tik apybraižos. Dar nėra ką svarstyti. Reikštų tik, kad Tėv. Hartmann'as būtų jų dėmesio centre.

- Kai tuo tarpu vyktų visai kas kita jų užnugaryje?

- Pascoe linktelėjo. Sekė ilga tyla. Senasis jėzuitas ramiai linktelėjo galva. Tai būtų visiškai priimtina.

- O ką pasakytų Tėv. Hartmann'as? - pasiteiravo Teusen'as.

- Jis sutiks su viskuo, kas bus iš jo reikalaujama. Noriu priminti, kad pažįstu Conlin'ą apie 40 metų. Jis yra užsispyręs senas airis, kuris myli žmones iki tokio laipsnio, kad visiškai nepajėgia sekti nieko kito, tik savo sąžinę. Daugelį kartų jis jau buvo dėl to pastatęs į nepatogumus ir Bažnyčiai ir savo Ordeną. Todėl jis tapo simboliu tikėjimo, paremto darbais tūkstančiams žmonių. Ir mes nenorime, kad jis pražūtų.

Pacelli atsistojo ir užsisagstė plosčių.

- Susitiksime poryt, kai Tėv. Hartmann'as sugrįš, - pasakė Pascoe.

- Tikėkimės, kad jau bus sugalvota kas nors aiškesnio iki to laiko, - palinkėjo Pacelli ir išėjo lydimas Teusen'o.

Sugrįžęs Teusen'as įsisodino Pascoe į Mercedes automobilį. Sustoję ties pastatu, paženklinu Julius Meyer ir Co, Laidotuvių Namai.

- Ar tai tik toks pavadinimas, ar ir atlieka, kas parašyta? - paklausė Pascoe išlipęs.

Teusen'as šypsojosi: "O, taip. Jeigu nori, gali ir patį palaidoti". Atidaręs vartelius, nuvedė prie stiklinės durimis biuro.

Atsidarė durys ir Meyer'is pasižiūrėjo pro jas: "Kas tenai?" - paklausė.

Teusen'as atsakė: "Aš, Bruno. Atsivedžiau su savi mi vieną draugą. Ar Brolis Konradas čia?"

- Taip. Užeikite.

/bus daugiau/

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

PASIRINKIMO DIENA

Jack Higgins

/iš anglų kalbos laisvai vertė B.E./

/ tęsinys /

Pasigirdo žingsniai ir įėjo Teusen'as su dviem stiklais rankose. Persimetęs pora sakinių, Pascoe ištuštino savo stiklą ir apmetė akimis studiją. Ant stalo buvo keliolika bylų, ant sienos kabojo žemėlapis vietovės tarp rubežiaus ir Neustadt'o. Taip pat kabojo padidintas pilies planas ir kelios nuotraukos šalia jo.

- Sąžiningai paruošta! - Pasakė Pascoe, užsidėdamas skaitymui akinius ir apžiūrinėjęs planą.

- Kur jį gavote?

- Bylose radome, - atsakė Teusen'as. - Jokio nepatogumo. Beveik visą karo meto laiką pilyje gyveno karinis štabas, paskui pilis pavirto įžymiesniųjų belaisvių kalėjimu.

Pascoe toliau tyrinėjo nuotraukas. "Tikrai atrodo nepaprastai" - pastebėjo jis.

- Per pirmąjį karą buvo čia uždaryti prancūzų karininkai. Nė vienas nepabėgo.

Kiti žemėlapiai ir piešiniai randasi ant stalo, atlikti kariuomenės inžinierių: sužymėti keliai, praveisti karo laikmetyje, kanalizacijos ir t.t.

Pascoe priartėjo prie stalo: "O visa kita me-džiaga?" - paklausė.

- Surasytos informacijos apie įvairius žmones, pav. apie pranciškonus, Neustadt'o pilies prižiūrėtoją Berg'ą, visa informacija, kokią tik galima buvo gauti; apie Van Buren'ą, - aiškino Teusen'as.

- JAV Valstybės sekretorius visą medžiagą apie šį džentelmeną man jau įteikė, manau, CIA ir talkininkaujant. Šiuo momentu mane tačiau labiau domina tas Vaughan'as - atsakė Pascoe.

Teusen'as išrinko vieną bylą ir pastūmė prie Pascoe: "Kosmopolitas, mūsų Simonas, vokiečių senelė ir airė motina".

- O tėvas?

- Kapitonas, daugelį metų dirbęs su vilkikais ant Temzės upės. Mirė prieš pat karą. Vaughan'ą į mokslus siuntė tėvo draugas pulkininkas, kurio gyvybė buvo tėvas išgelbėjęs.

IŠ PADANGĖS MIELOS

/Iš spaudos okup. Lietuvoje ir išeivijoje/Parinko J.P.-lis.

TRAKTORIŲ REMONTO DIRBTUVĖ

Utenoje pastatyta traktorių remonto dirbtuvė. Tenai dabar dirba 210 žmonių, bet dirbs 740.

Pagal planą 1982 metais gamykla turėtų pajėgti atremontuoti daugiau kaip pusę visų Lietuvos traktorių.

PALANGOJE - DIDELĖ

ATOSTOGAUTOJŲ SPŪSTIS

Savaitgaliais įvairiausias keliais, kai kurie nebedami 200 - 300 km. kelionės, miestiečiai pradeda maršrutus prie jūros į Palangą. Vien per tą savaitgalio dienas privažiuoja, sako, 30-40 tūkst. žmonių. Automobilių susidaro apie 12 - 15 tūkst. Iš viso per savaitgalius Palangos kurorte būna apie 90-100 tūkst. žmonių. Tokios spūsties Palangos kurortas nepajėgias aptarnauti. Automatinis ir palapinėms pastatyti vietų yra tik 5000. Todėl didelė dalis pradeda ieškoti vietos dar neprivatizavę Palangos, papuiuose ar pamiškėse, o taip darydami, pakenkia gamtai.

Lietuvoje yra daug gražių vietų: Dzūkijos pušynai, Žemaities kalnai ar ežeringoji Aukštaitija, kuriuose žmonės galėtų laisvai praleisti savaitgalius. Kai kur tokios poilsio vietos yra įrengtos, bet dar jų nepakanka, kaip rašo "Tiesa".

* Jeigu neprivatizuotų tiek daug "pateptųjų" iš rytų, tai visiems užtektų vietos.....

STELMUŽĖS AŽUOLAS NEPRIŽIŪRIMAS

Ekskursijų vadovas Jonas Vaitkus rašo "Tiesoje", kad Stelmų žemės, ažuolą pagydyti tai pagydyt, bet jo aplinka niekas nesirūpina. To istorinio ažuolo ir jo kaimynių liepų lapai tebedar dar nuo 1978 m., o iš pavėsių sluoksnio negali dygti žolė. Aplink mėtosi šakos, pilna duobių ir priaugo nereikalingų krūmų.

DVI DAILĖTYROS DESERTACIJOS

Leningrado J. Repino dailės institute dvi lietuvaitės apgynė lietuviškais temomis parašytas kandidatines disertacijas. L. Ramanauskaitės disertacinė tema "Šiuolaikinis lietuvių vitražas", o D. Načiulienės - "Tarybų Lietuvos tekstilinio pano raidos tendencijos ir jo sintezės su interjeru klausimai".

MUZIEJUS PARAGIUOSE

Akmenės rajone, Paragiuose, restauruotame name atidarytas Lazdynų Pelėdos memorialinis muziejus ir atidengta memorialinė lenta. Čia ilgus metus gyveno ir kūrė rašytojos serys Ivanauskaitės - Sofija Pšibiliauskienė ir Marija Lastauskienė, savo kūryba pasirašinėjusios bendru Lazdynų Pelėdos slapyvardžiu. Abiejose namo aukštuose išdėstyti išlikę rašytojų ir jų šeimos daiktai, knygos, rašytojų tėvo Nikodemio Ivanausko tapyti paveikslai. Sutvarkyta senosios sodybos aplinka.

NELAIMIŲ GALĖJO NEBŪTI

Zarasų rajono Bachmatų kaimo gyventojas Jonas Limanavičius su dviem kaimynais liepos 9 dieną šienavo. Baigus darbą, talkininkus šeimnininkas pavažiavo. Pasakui visi trys įgėrę susėdė į valtį ir nuplaukė pasiirstyti po Samavio ežerą. Per neapdairumą ir girtumą prisėmė valtį vandens, ėmė skęsti. Du šiaip taip išplaukė, o J. Limanavičius, 26 metų vyras, nuskendo.

Vos keturioms dienoms praėjus po šio atsitikimo, įvyko dar dvi nelaimės.

Zarasuose pas gimines vasarojo svečias iš Vilniaus Žmogus senai negalavo. Pastaruoju metu jau niekur nedirbo, buvo antros grupės invalidas. Tačiau, nepaisydamas tokios kritiškos savo sveikatos būklės, jis į Antalieptės marias meškerioti su baidare išplaukė vienas. Kitos dienos pavakare jo baidarė buvo rasta apvirtusi. Vanduo pasiglemžė vos 49 metų tesulaukusį žmogų.

Tą pačią dieną Auslo ežere nuskendo epilepsija sirgęs Ežerėnų apylinkės Medūnų kaimo 52 metų gyventojas. Bemeškeriojant išbrido, jį, matyt, išliko eilinis epilepsijos priepuolis. Žmogus nuskendo per 3 metrus nuo kranto, sekloje vietoje.

Vasara persirito į antrąją pusę, šilti orai ir saulės įkaitintas vanduo dar labiau vilioja žmones prie upių, ežerų. Tačiau nelaimingi atsitikimai primena ir apie būtiną atsargumą.

AUGA VANAGUPĖS KURORTAS

Pirmuosius svečius priėmė sanatorija jauniausiam kurorte Vanagupėje. Tai ant rasis šio Palangos palydovo sveikatos ir poilsio kompleksas prie Baltijos jūros.

Iš viso Vanagupėje vienu metu galės išsėsti apie dešimt tūkstančių žmonių.

Daugiaaukščiai kurorto pastatai statomi iš originalios formos surenkamųjų gelžbetonio plokščių. Jie sudarys vieningą ir savitą ansamblį, kuriame žada atsisipindėti pajūrio liaudies architektūros motyvai.

* Linkime, kad pavyktų lietuviams pasistatyti savo originalius pastatus, neimtių jant pilkų didžiulių kazernių.

JONAVOS MIESTAS

Dabar Jonavos miestas turi apie 40.000 gyventojų ir dar vis auga. Apie Jonavos praeitį, dabartį ir ateitį įdomų straipsnį paskelbė Kultūros Barų Nr.3 architektas Algimantas Miškinis ir Marija Purvinienė. Gyventojų skaičiaus augimo skatintojas yra Jonavos pramonė. Dar Nepriklausomybės laikais įkurtas stambus baldų fabrikas dabar esąs praplėstas. Didžiausias fabrikas yra azotinių trąšų gamykla (užteršianti Neris vandenį ir apylinkių gamtą). Per praėjusį karą Jonavoje sunaikinta apie 70% pastatų, tai atstatomas miestas yra beveik visiškai naujas. Jis visas esąs išsidėstęs dešiniojo Neris kranto terasoje. Puiki yra apylinkių gamta. Tačiau penkiaaukščiai ir devyniaaukščiai namai statomi netvarkingai. Esanti sugadinta garsiojo architekto Lauryno Stuokos-Gucevičiaus 18 amžiuje suplanuota centrinė miesto aikštė. Straipsnio autoriai pataria naujuosius miesto rajonus planuoti ir kairiajame Neris krante. Išsaugotinas gražioje gamtos aplinkoje istorinis Skarulių miestelis. Tuo tarpu Jonava plečiasi į šiaurę ir į šiaurės vakarus.

planuoti ir kairiajame Neris krante. Išsaugotinas gražioje gamtos aplinkoje istorinis Skarulių miestelis. Tuo tarpu Jonava plečiasi į šiaurę ir į šiaurės vakarus.

ŠAKIEČIAI PAGERBIA SAVO ŽYMIUONIUS

Šakiečiai, kaip rašoma "Literatūroje ir Mene", jau penkti metai kaip surengia kalbos ir literatūros dieną, kuriai vadovauja lituanistas J. Augustaitis.

Šitojos dienos proga prieš keletą metų Kubilėlių kaime buvo atidengtas paminklinis, akmuo J. JABLONSKIUI, Liaukiniškės kaime - poetui V. VALAIČIUI, praeitais metais Rygiškiuose atidengta memorialinė lenta rašytojui A. TATAREI.

Šventės dalyviai kasmet aplanko Rygiškiuose J. Jablonskio memorialinę sodybą. Šįkart apie tą žymų kalbininką atsiminimais pasidalino architektas V. Landsbergis-Žemkalnis, muzikologas J. Gaudrimas, J. Jablonskio duktė Julija ir kiti.

/Antanas TATARĖ gimė Griškabūdžio valsč., 1805 m., mirė Lomžoje, ištremtas po 1863 m. sukilimo. Jis buvo pirmasis suvalkiečių kilimo liaudies švietėjas. Išėjęs į kunigus, vikaravo įvairiose parapijose, buvo Sintautų klebonu. Rašė pamokslus, pamokymus, atpasakojimus, aprašymus./

Iš:

Antanas Tatarė

NEVIDONAS

Apie 1788 metus Zebenksčių kaime gyveno geras ir doras ūkininkas, vardu Adomas Čerepokaitis. Tą dieną, kai susilaukė sūnaus, džiaugsmas buvo neapsakomas. Buvo vaikelis labai gražus ir patogus, augo kaip radasto žolė - nelis. Čerepokaičiai taip jį labai papuoštą laikydavo, kaip tityčių pirkliai savo kromelyje lėliukes. Katarina Čerepokaitienė jį visados glostė, glamonėjo ir saldžiais dailiais penėjo. Jau Adomukas buvo dvylikos ir penkiolikos metų, o jo tėvai juomi negalėjo atsidžiaugti.

Adomuką leido į mokyklą, vežė į miestą, puikiai aptaisė ir sutaisė su turtingų ponų vaikais. Adomukas pramoko lenkiškai skaityti ir rašyti, buvo labai gerai ir gražu, kad jau buvo su ponais, tik labai jam buvo negražu, kad kada pamatydavo atvažiuojantį savo tėvą, - tas buvo pračiokas, artojas. Miela jam buvo žiūrėti į savo tėvų kišenę, bet viduryj miesto nenorėjo pažinti dėlto savo tėvo, kad ans neponiškaiki buvo apsirengęs. Adomukas panūdo mokslainių, atmainė savo pavardę, praminė save ponu Birbantaucku ir, nepadėkojęs savo tėvams, išėjo į žmones.

Jo tėvai kasdien laukė jo pareinančio senatvėje jų atlankyti, bet negalėjo sulaukti. Išsilgę troško jį pamatyti, klausinėjo ponų, kurie iš didelių miestų parvažiuodavo, ar negirdėjo apie jų sūnų. Ponai tą Birbantaucką pažino ir laikada jam Varšuvoje primindavo jo tėvus. Bet Adomas Borbantauckas nenorėjo prisipažinti, jog yra Adomo Čerepokaičio sūnus iš Zebenksčių, Grebežių valsčiaus.

1809 metais kilo didelis pasaulio karas; tada Adomas Birbantauckas pasidavė kareiviu iš geros valios. Kareivomenei jam ėjosi geriausiai: buvo vikrus, drąsus ir gana gudrumo turėjo, užtat labai pasižymėjo ir iškilo į didelių vyresniuosius. 1812 metais, kai visų šalių kariuomenės pasijudino ir ėjo į rytus, ėjo lenkų kareiviai per Zebenksčių kaimą. Tame pulke buvo ir lietuvių ir pasakė Čerepokaičiui kad jo sūnus vedasi pulką raitelių ir tuo pačiu keliu eina. Buvo tat didelis džiaugsmas seneliams, kad rytoj sulauks savo sūnų, sveiką, linksną, lai-

TRANS-QUEBEC SIDINGS L.T.D.

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUM. PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA, GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS DARBAS

SAVININKAS: John OSKOWICZ
8499 rue Grouard. St. Leonard, H1P 2M5
Tel: 321-1975

Jony's Photo Studio
Portretai, Vedybos, Krikštynos, Sukaktuvės mažamečiams, Įvairios progos

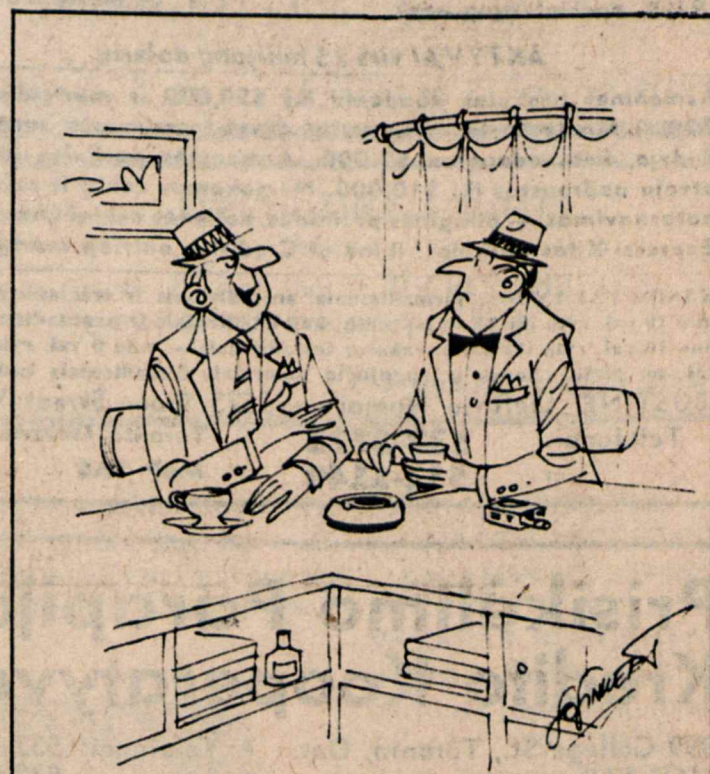
T. LAURINAITIS
Tel: 525-8971 2680 FRONTENAC ST MONTREAL, P. Q.

CFMB
RADIO 1410 MONTREAL

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

KIEKVIENA ANTRADIENI nuo 11.30 iki 12v. nakties
PROGRAMOS VEDĖJAS L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P. Q. Tel: 669-8834

KREMI
VEIDRODŽIAI

"Morta vis ragino atsisakyti alkoholio, paskui rūkymo, paskui persivalgymo. Po to aš pa-mačiau, kad aš išgalio atsisakyti Mortos".
NATIONAL ENQUIRER

mingą, taip dideliu ponu virtusį. Džiaugėsi abu Adomo tėvai.

Rytmetį atsikėlė, laukė sūnaus atkeliaujant ir didžiausiu džiaugsmu norėjo savo sūnų namie pamatyti su didele garbe sau. Išgirdo būnų, balsą trimtų ir giesmes giedančių kareivių. Išėjė iš namų, pamatė ateinančią kariuomenę. Pasitiko kareivius, tie pasakė, kad jų vyresnysis yra Adomas Birbantauckas. Žiūri tėvai, ir pažino savo sūnų, labai puikiai apsitaisiusi ir didžiai turtingą.

- Adomuk, mano vaikeli! - tarė tėvas, - joki mūsų kiemą, mes tavęs išsilgę laukiame!

- Kas čia per apdriškėliai! Ko jie čia nori? - tarė Birbantauckas. - Imkite lazda! - šaukė kareiviams: - varykite iš kelio tuos muzikus!

- Aš esu tavo tėvas, o ta yra tavo motina, - tarė Čerepokaitis savo sūnui.

- Aš jūsų nepažįstu! Eikite sau namo, muzikai, neliskite man į akis, nes liepsiu su lazda išpilti!

Tai girdėdami, tėvai nusigando, nukaity; labai jiems buvo negražu, kad sūnus jų buvo toks nevidonas ir ėjo namo taip kalbėdami:

- Oi, Dieve, Dieve! Kaip mums širdį skauda, kad mūsų tikras sūnus, kurį mes pagimdėme, didžiai mylėjome, su dideliais vargais jį užauginome, išmokėme ir taip gražiai į žmones išleidome, tas sūnus nenori mūsų pažinti, - jam yra negražu, kad mes sesame jo didžiausi geradarijai pasauly. Oi, Dieve, Dieve! "

Taip kalbėjo tėvai verkdami, kad ėjo namo.

Kariuomenė nukeliavo į rytus; praėjo pusė metų, ištiko baisiai dideli žiemos šalčiai; tais metais daugybė kareivių sušalo, kurie į rytus nugužėjo. Kiti, kurie nesušalo, badu išmirė, kiti priešų buvo išžudyti, o kurie atliko nuo mirties, bėgo atgalios su baime didžiausiam varge, apsunkinti, sužeisti, badu apmarėję.

Tada išgirdo Zebenksčių Čerepokaičiai, kad jų sūnus sunkiai sužeistas, suklos ligos apimtas, guli ant šiaudų rogėse gale jų kaimo. Tėvai nusigando! Bėga pas sūnų ir randa dabar jį apleistą Viešpaties Dievo ir visų žmonių. Nešė jį verkdami į savo namus, paguldė lovoje, apie jį bėgiojo, parvežė kunigą ir gydytoją, gelbėti sūnaus kūną ir sielą. Tada verkė visas sopuliuose. Gal norėjo dar atsiprašyti savo mieliausiems tėvams nusikaltęs, bet nebegalėjo žodžio ištarti; rasi norėjo jų ranką pabučiuoti, bet nebegalėjo galvos pakelti. Laimino kurnigas, ir jo tėvučiai menldėsi už jį pas Viešpatį Dievą. Gydytojas darė ką galėdamas, bet niekas negelbėjo: sūnus nuo didelių sopulių rytojaus dieną mirė.

Tėvai iškėlė laidotuves, bet niekas nenorėjo ateiti: vis ant Adomo piktai buvo, jog jisai buvo nevidonas, jog už gera piktai mokėjo savo tėvams. Vieni tiktai tėvai su keliais dievobaimingais žmonėmis, iš savųjų giminių su dieliu širdies skausmu palydėjo į Zebenksčių kapines savo Adomuką, o tenai kiekvieną sykį, kada tik žmonės atlydi numirėlį, tėvai savo vaikams parodo kapą, tais žodžiais kalbėdami: "Šiūnais guli užkastas Adomas Birbantauckas, Čerepokaičių sūnus - nevidonas".

1849 m.

DĖMESIO ŽUVAUTOJAMS

BASKOTONG EŽERAS - STURGEON LODGE puiki žuvalimo vieta, švarios kabinos, baras, laivai, motorai, žuvelės!

Užsisakykite vietas - STURGEON LODGE
Box 119, R.R. 2
Maniwaki, Que.
Tel. (819) 449-4355.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS,
JEIGU NCRI NUSTOTI - MŪSŲ.

ATEIKI LIETUVIŲ, A. A. (ALKOHOLICS ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMA. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENI, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.,
8 VAL. VAKARO.

ARBA SKAMBINK MUMS:
LEONUI G.: 366-2548 (NAMU), 489-5391 (DARBO)
JUOZUI S.: 631-6834; HENRIKUI N.: 277-7868;
DAINIUI L.: 768-9606; DONALDUI D.: 661-1733

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

10 1/2% už 6 mėn. term. indėlius
10 % už 1 m. term. indėlius
10 % už 3 m. term. indėlius
11 % už pensijų ir namų planą
9 1/4% specialiai taup. ssk.

9 1/4% už taupymo s-fas
6 % už čekių s-fas (dep.)

IMA:

13 % už asm. paskolas
12 % už mirtigius

AKTYVAI virš 25 milijonų dolerių

Asmeninės paskolos duodame iki \$50,000 ir mirtigius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta sutaupų dydys, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sskelių patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mirtigiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniai, antradieniai ir trečiadieniai — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniai ir penktadieniai — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniai — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiai šeštadieniai uždaryti)

BUSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149
M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400 M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 18 milijonų

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniai 10-3
Antradieniai 10-3
Trečiadieniai uždaryti
Ketvirtadieniai 10-8
Penktadieniai 10-8
Šeštadieniai 9-1
Sekmadeniai 9.30-1

MOKA UŽ:

term. indėlius 6 mėn. 10 1/2%
term. indėlius 1 metų 10 %
term. indėlius 2-3 metų 10 %
pensijų ir namų s-tą 11 %
taupomąją s-tą 9 1/4%
spec. taup. s-tą 9 1/4%
depozitų-čekių s-tą 6 %
DUODA PASKOLAS:
asmenines nuo 13 %
mirtigius nuo 12 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mirtigius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal sutaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's checks). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

VISI DALYVAUKIME KANADOS LIETUVIŲ DIENOSE HAMILTONE, SPALIO 10-12 d.d.!

LIETUVIAI KANADOS PARODOJE

Kanados Paroda Toronte pasibaigė rugsėjo 1 d. Paroda aplankė ir daug lietuvių torontiečių ir iš apylinkių, ir iš JAV-bių. A.TASECKAS, kaip parodos tarnautojas, tvarkė pašto skyrių, o Adelė ABROMAITIENĖ dalyvavo su meniškais savo dirbiniais iš džiovintų lapų.

VIETOS LENKAI RĖMĖ STREIKUOJANČIUS

Paremdami streikuojančius darbininkus Lenkijoje, Toronto lenkai demonstravo Rotušės Aikštėje su plakatais, prakalbomis ir sudegindami 2 sovietų vėliavas. Prie jų prisidėjo Ontario Darbo Federacijos atstovas, Darbo Federacija, korėjiečių ir vietnamiečių bendruomenės.

APIE TORONTO MIESTĄ

Indėniškas vardas Toronto reiškia susitikimo vieta. Toronto yra Ontario provincijos sostinė, antrasis savo didumu miestas Kanadoje.

1749 m. čia gyveno indėnai ir prancūzai buvo pasta-tę fortą-tvirtovę Rouille. Ją patys sunaikino 1759 m., kad neatitektų anglams. Miestas įkurtas 1794 m. ir buvo pavadintas York'u. Jis tada buvo aukštutinės Kanados sostinė. 1813 m. jis buvo užimtas amerikiečių ir sudegintas.

Pro Torontą yra nutiestas ilgiausias Š.Amerikoje nemokamo važdavimo greitkelis, 820 km. ilgio, 8-12 kelių pločio.

Pirmieji lietuviai į Toronto atvyko apie 1900 metus. Sakoma, kad pirmasis lietuvis buvo Vincas Paulauskas, mirė, sulaukęs 90 m. amžiaus. Dabar yra pati gausiausia lietuvių kolonija Kanadoje.

JEIGU GERI IR GALI GERTI — "TAVO REIKALAS",
JEIGU NORI NUSTOTI — "MŪSŲ".

ATEIK Į LIETUVIŲ AA (ALKOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA TREČIADIENĮ 119 MIMICO AVENUE (Royal York Rd. ir Mimico Avenue kampas TORONTE) 7.30 v.v. SKAMBINKIT: 487-5591

toronto

popietė savuose namuose

A. LUKOŠIUS

LAIŠKAS BUVUSIAI SIBIRO TREMTINEI

Didžiai gerb. p.Stefanija. Toli vieni nuo kitų gyvename, retai besusitikame, tai mums tokiu būdu per laiškus galime savomis mintimis pasidalinti. Turiu Jums prisipažinti, kad savo širdyje, mintyse, ir vaizduotėje nuolat nešiojuosi ne tik Jūsų paveikslą, bet ir tą visą Jūsų praeitį kančios Golgotos kelią, kuriuo perkellavote viso to baisiojo košmaro metais. Visur, kur tik bepasirodo, mielai griebiu ir godžiai skaitau įvairius Jūsų skaudžių pergyvenimų prisiminimus — aprašymus, kuriuos pateikiate mūsų spaudoje.

Džiugu išvien darosi, kad ta mūsų, nors ir nedidelė, tauta sugebėjo ne tik pagimdyti, bet užauginti ir išugdyti tiek daug didelių dvasios galiūnų, kurių spinduliuojančioje užuovėjoje ir Jums skirta pasipuošti kilmingu vėliaviniu.

Dėkoju Jums už sveikinius, kuriuos kartais atsiunčiate. Tik jau aš palikau toks storžievis ir metų virtinės lenkiamas, nes ne visuomet ir saviesiems beatsakau. Kodėl man pradėjo to laiko pristigti — niekaip nesuprantu. Net jaunystėje jo nestokodavo, tai kodėl dabar? Laiškai visą mano gyvenimą man buvo didžiausias malonumas, paguoda, suraminimas, tikrasis vėdradis — langas į platų pasaulį. Tai mano kelias, kuriuoėjau, žiūrėjau, stebėjau, pažinau ir supratau mūsų šios "ašarų pakalnės" pakeleivių ypatingą misiją. O, kiek daug aš tenai tada, prisvajodavau ir trokšdavau išsiveržti iš anos dūmės pirkios. Tik tai plukto molio ašla ir durų slenkstis man buvo nenugalimi, neperžiangiami, neatskiriami. Be to, ir visur aplinkui garuojantys pilki gimtosios šalies arimai šaukė vardą, viliojo, pasakos man sekė, tiesiog būrė ir žavėjo. Ir aš tada tikėjau ir dabar tikiu, kad tai buvo pilnutinis gyvenimas. Skurdus, paprastas, pilkas, tačiau toks skaidrus, mielas, savas ir brangus. O ta gražioji žemaičių žemės deivė Dubysa mane jaunuolių amžiams pavergė ir suviliojo. Pamirau aš ją iš pirmojo pažinimo ir viską, ką savyje gražiausio be-turėjau, jai atidaviau.

Tai matote, mieloji Stefanija, koks pagyrūnas jau pasidariau. Čia tur būt jau gyrimasis, ar į puikybę kėlimasis — anei pats nesusi-gaudau. Visa manoji šeima-keturiese, dar laikomės drūtokai. Dukra tebetėsia studijas Universitete, geologijos srityje, nes tai ją vilioja. Sūnelis, tai ką gi — galima sakyti, kad nors vienoje srityje palei tėvą. Atrodo, darosi kaip ir amžinas šios šalies kareivėlis — laisvės saugotojas. Man kareiviškoji duonėlė buvo skani net 6-rius metus ir dargi lemtingomis II-jo Pasaulinio Karo dienomis, o jam? Pažiūrėsime.

Aš su pačiuoke dar esame darbingi, nors jau išsitar-navau teisę pensijon, bet, dievaži, prisibijau. Vis samprotauju, negi jau? Ar gi tai tiesa? Taip ir neišdrįstu...

Ryšys su tėvynėje likusiais pražydo įvairiaspalviai. Tik tai kokie iš to vaisiai bus, nežinia. Išsiplėtė ten ta manoji giminė, nebesutelpa jau prie Dubysos, išgudrėjo ir net kai kurie Kauną susirado, net nemažą jo dalį "okupavo". Tvirtai esu įsitikinęs, nujaučiu, kad dabartiniais mūsų šalies ti-ronams, dėl kurių ir Jums tiek daug teko iškentėti, vienos krypties gatvė, kurią jie yra pasirinkę, sparčiai artėja prie galo. Iš jos jie nebepakils, nes be sparnų užsigimę, o atgalios grįžimas — taipogi pražūtis.

Kas įdomesnio pas Jūs? Ką gi dar planuojate ir darbuojatės? Seniai bemačiau Jūsų buvusių anos kančių kelionės bendrakeleivę p.B. Tikiu, kad viskas pas jus gerai. Tuo pačiu atskirame pandelyje siunčiu keletą "Nepriklausomos Lietuvos" savaitraščio numerių. Tai Montrealio lietuvių laikraštis. Gal ne visada ir ne visur jis suranda toli išsi-blaškiusius tautiečius, tai nors tokiu būdu...

Šiuomi ir atsiveikinu su nuoširdžiausiais linkėjimais Jums, mieloji Stefanija, jaunajai Jūsų kartai o tuo pačiu ir visiems geros valios tautiečiams, su kuriais Jums tenka gyventi, bendrauti, nuomonėmis dalinti.

Sėkmės ir laukis malonaus laiškučio.

Jūsų kaimynas A.

VOLUNGĖS DAINININKĖS

DRAUDA

BALIO MASKELIŪNO
INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 24 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

APDRAUDA INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

V. Bačėnas All Seasons Travel, s.d.
1551 Bloor St. W. Visais keliomis reikalais
TORONTO, ONTARIO, betkur pasaulyje skambinti:
M6P 1A5 tel. 533-3531

winnipeg

DAKTARO ALFONSO

YAUNIŠKIO 5 m.

MIRTIES SUKAKTIS

Šiemet rugpjūčio 2 d.

10 v.r. Winnipeg'o Lietuvių Parapijos bažnyčioje buvo atlaikytos gedulingos mišios lietuviškai, prisiminti dr. Alfonso YAUNIŠKIO mirties sukakčiai. Jis mirė 1975 m. rugpjūčio 3 d. Mišias atlaikė parapijos klebonas kun. Justinas Bertašius. Švento Rašto ištraukas skaitė angliškai Yauniškių giminaitis Robertas Urbonas, Winnipeg'o Lietuvių Klubo p-kas.

Po pamaldų kai kurie naujieji ateiviai iš bažnyčios vyko į namus, o senieji emigrantai ir keli naujieji ateiviai lietuvių — viso virš 30 žmonių, velionį dr. Yauniškį geriau pažinusieji, suėjo į bažnyčios svetainę pasišnekučiuoti apie praitę prie ka-

VOLUNGĖ PLEČIA

SPARNUS

VOLUNGĖ — jaunų moterų dainos vienetas, įkurtas ir vadovaujamas muz. Dalios VISKONTIENĖS, pradėjo savo veiklą 1976 m. rudenį. Vadovė metams išvykus, dalyvės pačios toliau mokėsi ir tobulinosi. 1978 m., grįžus vadovei, intensyviai repetavo ir jau pasirodė koncertuose Toronte ir kt.

vutės. Prisiminė dr. Yauniškį, koks jis buvo draugiškas — kai nuoširdus lietuviams. Jis priklausė prie Parapijos ir prie Winnipeg'o Lietuvių Klubo ir keliems lietuviams bei jų žmonoms ar vaikams sergant, jis rūpestingai juos gydė. Atsimenu dr. Alfonso tėvelius Povilą ir Uršulę Yauniškius ir patį velionį. Atsimenu jų visų trijų mirtis ir esu plačiai apie jas "NL" aprašęs.

Į mirties sukakties minėjimą iš Chicago, JAV buvo atvykusi velionio dvyne — sesuo Joana Raubienė.

Tą minėjimą surengė Robertas Urbonas — Yauniškių giminaitis.

Tegul būna jiems visiems, Yauniškių šeimos mirusiems ramu ilsėtis Kanados žemėje. Kazys Beniušis

Jų repertuaras buvo labai originalus, lietuviškas, net neįprastas. Senovines lietuvių sutartines, kuriose VOLUNGĖ ypač specializavosi, su dideliu dėmesiu nepaprastai įvertino kitataučiai muzikologai ir savieji.

Originalių kūrinų specialiai VOLUNGĖI yra parašęs komp. Jonas Govėdas. Naujiena buvo įvesti stilizuoti judesiai kai kurioms dainoms, ar persigrupavimai. Tai atliko pakviesta choreografė Birutė Vaitkūnaitė — Nagienė.

VOLUNGĖ dalyvavo Chicago, New Yorko, Montrealio koncertuose /be Toronto ir apylinkių/. IV-ame Jaunimo Kongrese Europoje atliko eilę išpūdingų programų. Vienetas rodo didelę meilę lietuviškai dainai ir vis tobulėja. Po koncerto Bostone ir antrą kartą Chicagoje pasirodė labai gražūs įvertinimai. Pradėjo kreiptis ir vyrai, norėdami įsijungti į šį vienetą. Dabar VOLUNGĖ papildė 9 vyrai. Numatyta daug naujenybių repertuare, nes jaunų žmonių su gerais balsais ir didele meile dainai nestokojama.

Lauksime plokštelių arba kasetių!

VOLUNGĖI, išskleidusiai sparnus, gero skrydžio! b. NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

**Hamiltono Lietuvių
Kredito Kooperatyvas
"TALKA"**

**830 Main Street East
L8M 1L6
telefonas 544-7125**

sukaukęs virš 14 mil. dol. kapitalą
kviečia

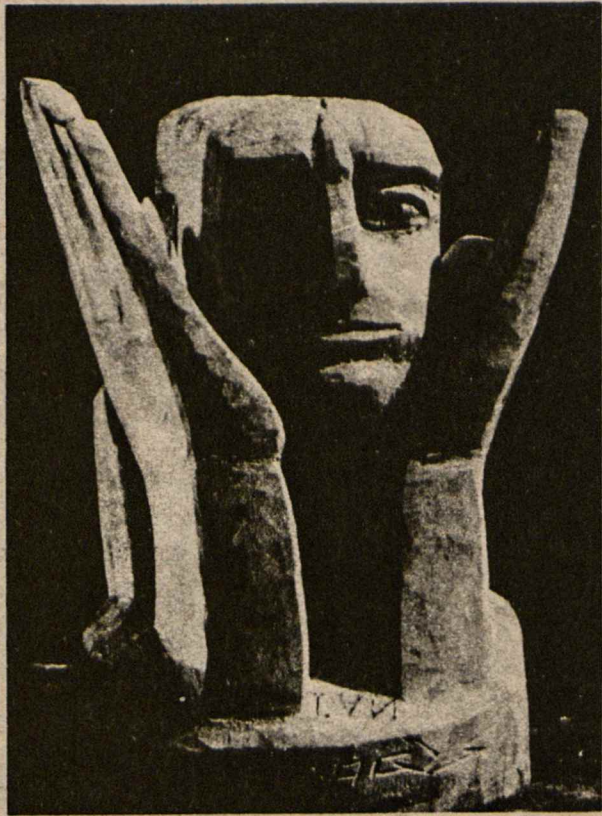
visus lietuvius pasinaudoti teikiama patarnavimais.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 4%
santapus 10%
term. depozitus 1 m. 10%
term. depozitus 3 m. 10%
reg. pensijų fondo 10 1/2%

IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 13%
asmenines paskolas 14%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val.,
penktadieniais - nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.
Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

**KANADOS LIETUVIŲ DIENŲ PROGA BUS
DAIL. JOKŪBO D A G I O PARODA**

/ Platesnių informacijų apie Kanados
Lietuvių Dienas Hamiltone rasite NL 8 psl. /

MONTREALIO ATEITININKŲ METINĖ ŠVENTĖ ir 70 m. ATEITININKŲ VEIKLOS SUKAKTIS

Rugsėjo mėn. 20 d., šeštadienį, 3v.p.p. pas Seseles bus jaunimo pokalbiai su Sesele Igne. Kviečiamas dalyvauti visas Montrealio jaunimas. 6.30 v.v. pas J. ir P. Adamonius vyks sendraugių susirinkimas.

I šventę atvyksta Federacijos vad. Juozas Laučka. Jis dalyvaus ir sendraugių susirinkime.

Sekmadienį, rugsėjo 21 d. 11 val. šv. mišios Aušros Vartų bažnyčioje. Po jų salėje Juozo Laučkos paskaita. Bus rodoma trumpa filmas, atvežta iš Lietuvos "Šimtamečių Godos". Seks užkandžiai, pašnėskėsiai. Kviečiami visi. Įėjimas nemokamas.

• LUKOŠEVIČIAI, Petras ir Irena išvyko Graikijon ilgesnėm atostogom.

• PETRONIAI, Danutė ir Leonas, verslininkai iš Detroit'o, JAV, važinėdami po Kanadą, lankėsi ir Montrealyje. Apžiūrėjo medžio skulptoriaus Prano BAL-TUONIO darbus. Jiems patiko jų originalumas ir nupirko 3 didelės skulptūras už \$2400,-.

Pittsburgh'o Galerija yra nupirkusi medžio skulpt. Pr. Baltuonio darbų už \$5000.

• VAIVORYKSTĖ išvyksta į New York'ą tautodailės parodai, kuriai intensyviai ruošiasi.

• LITHUANIAN NATIONAL COSTUME, knygos, parašytos dail. Anastazijos ir Antano TAMOŠAIČIU pristatymas Montrealyje bus š. m. lapkričio mėn. 1 d. Ruošiamasi ta proga įdomiai programai. Rengia KLB Montrealio A-kės Kultūros Komitetas.

montreal

GRAŽI 50 METŲ VEDYBINĖ SUKAKTIS

Onutės ir Antano SAKALŲ 50 metų vedybinė sukaktis buvo gražiai atšvęsta šeštadienį, 13 rugsėjo šv. Kazimiero Parapijoje.

Po iškilmingų Mišių, giminės ir svečiai-130 asmenų- buvo pakviesti į parapijos salę vaišėms.

Iš Ottawos buvo atvykusios Rudzevičiūtė Danutė, Gudžiūnaitė Nijolė ir iš Shawinigan, Que., Rudzevičiūtė Birutė. Iš toliau buvo atvykę dr. K. A. Knystautai ir A. A. Gauriai.

Sukaktuvininkai gavo sveikinimą iš Kanados Min. P-ko Trudeau. Sveikino kun. dr. F. Jucevičius, kun. V. Stankūnas, A. Norkeliūnas. Labai gražiai pasveikino savo senelius anūkai James, Andrius ir Dainutė. Raštu sveikino V. Širvydas, J. Juška. Puotai vadovavo H. Dauderis, organizavo duktė Jūratė, sesuo Bronė, K. Jasiukienė, A. Mikėnienė ir J. Norkeliūnaitė.

Sukaktuvininkai gavo gražių pavienių dovanų, o nuo visų bendrai - gražų stereo aparatą.

Norisi priminti, kad Onutė ir Antanas Sakalai yra susipratę lietuviai, daug padėję po karo naujai atvykusiems tautiečiams.

Linkime jubiliatams daug laimingų ir gražių dienų.

J. P.

SUSITUOKE :

GRAŽIOS SUTUOKTUVĖS

Rugp. 16 d. A. V. Parapijos bažnyčioje susituokė Irena BARŠAUSKAITĖ, V. ir A. Baršauskų dukra iš Verdun, Que. ir Algirdas BULKA, Prano ir Stasės sūnus iš St. Hubert, Que.

Iškilmingas sutuoktvių apeigas atliko Aušros Vartų parapijos Klebonas Tėv. J. Kubilius.

Labai gražios vaišės vyko SORENTO svetainėje La-Salle.

Dalyvavo apie 150 svečių. Be montrealiečių buvo ir iš New York'o, Toronto, Hamiltono, Ottawos ir kitur.

Jaunavedžiai gavo daug sveikinimų laiškais ir telegramomis iš įvairių Kanados ir JAV vietovių, taipgi iš V. Vokietijos, kur jis tarnauja kariuomenės daliniuose. Jaunavedžiai, grįžę iš povestuvinės kelionės apsigyvens La Salle.

Linkime jiems gražios ateities ir džiaugiamės turėdami dar vieną lietuvišką šeimą!

P.

RENKU

Senas lietuviškas knygas,
laikraščius, plokšteles ir
kitą lietuvišką medžiagą.

ADAMONIS
722-3545

MIRUSIEJI:

• ŠULMISTRAITĖ Evelyn, 20 m., mirė po operacijos ligoninėje. Giliai nuliūdę liko tėvai Jonas ir Ema Šulmistras, sesuo Loretta, brolis Albertas ir kiti giminės.

• MAIRONIO ŠAULIŲ KUOPOS 5 metų įkūrimo minėji - man Sudbury mieste iš Montrealio buvo nuvykę L. K. Mindaugo Kuopos p-kas A. MYLĖ, Valdybos nariai: J. ŠIAUČIULIS, V. SUŠINSKAS, Ig. PETRAUSKAS, B. KASPERAVIČIUS, A. ŽIUKAS, A. M. ŽIUKAS ir "Neringos" Jūrų Šaulių K-pos atstovė A. URBONAVIČIENĖ.

• Mokyt. BALTUONIENĖ Jadviga svečiuojasi savo sūnaus šeimoje, kuri gyvena jau kuris laikas Vancouver'yje.

NEPRAŽIOPSOKIME IDOMAUS KONCERTO!

Kaip jau buvo rašyta, AV BAŽNYČIOJE VYKS OPERŲ VAKARAS-KONCERTAS su sol. Gina ČAPKAUSKIENE ir garsiais prancūzų solistais: Jolande DULUDE, Odille FAY, Jacques PRATT, akomponuojant Jean ELLIE. Po koncerto- priėmimas su užkandžiais ir šokiais AV salėje. Koncertą remia lietuvių draugas Raymond MILLETTE, REMY MARTIN kompanijos prezidentas.

Koncertas įvyks RUGSĖJO mėn. 27 d., 7 v. vakaro. Įėjimo auka-\$10. Pelnas skiriamas Marijos paveikslų atstatymui.

• AV PARAPIJOS CHORAS KVIEČIA VISUS, MĖGSTANČIUS DAINĄ, ĮSIJUNGTI JO VEIKLON. Informacijų gaukite pas sol. A. Keblių, tel.: 844 - 9254.

SUKAKTUVININKAI ONUTĖ IR ANTANAS SAKALAI

nuotrauka: Tony's Studio

"NERINGOS" Jūrų Šaulių Kuopos nariai su svečiais prie AV bažnyčios Montrealyje. Pirmas iš kairės - KAROLIS MILKOVAITIS, LŠST CV pirmininkas. Jis skaitys paskaitą per šios Kuopos dešimtmečio minėjimą š. m. SPALIO 4 d., JAV Parapijos salėje. Meninę programą išpildys Montrealio Mergaičių Choras, vad. Ses. Teresės.

M. PHILIPPE IZZI
Président
SKAMBINKIT -

NETTOYEURS CLEANERS

**\$1 kelnes
pristatant
ir atsiimant**

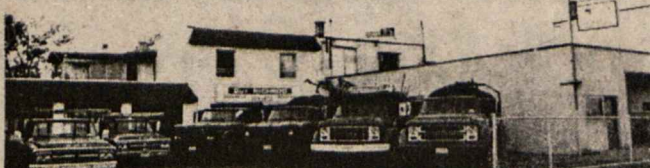
365-7146

**7661-A-CENTRALE
5e AVENUE, LaSalle 365-7146
495-90e AVENUE,
coin BAYNE, LaSalle 365-1143
2955 ALLARD,
Ville Emard 766-2667**

**GUY
RICHARD
ROOFER - COUVREUR**

Geriausios patašos ir darbe atlikėjas (jūs gali būti stogengys Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbe atlieka sėkmingai ir prieinamomis kainomis. Šaukite kai namo stogas blogas ar kai statote naujus -

364-1470

PAMINKLŲ GAMYBA

- MONUMENTS MANUFACTURER
TODORO & BIGRAS LTD.
6752 Sherbrooke Street East
Montreal, P.Q. H1N 1C9 • Tel. 255-4076

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd.
Chateauguay
Tel.: 691-4763

5784 Verdun Av
Verdun, Que.
Tel.: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

25-jį KANADOS LIETUVIŲ DIENĄ

1. PENKTADIENIS, Spalio 10 d. POEZIJOS – DRAMOS VAKARAS,

Hamilton Place mažojo teatro salėje, 50 Main St. W.
Programą atliks Hamiltono teatras AUKURAS ir
Toronto teatras "AITVARAS"
Pradžia 8 val. vak. Įėjimas – \$6. ir \$4.
JAUNIMO SUSIPAŽINIMO VAKARAS su šokiais
Jaunimo Centre, 48 Dundurn St. N.
Gros geras orkestras. Pradžia 7:30 val.
Įėjimas – \$3.

2. ŠEŠTADIENIS, spalio 11 d. 7 val. vak.

DIDYSIS SUSIPAŽINIMO VAKARAS,
Hamiltono Karių Salėje, 200 James St. N.
Gros J. Vaičiaus orkestras iš 10 asmenų.
Veiks baras, užkandžių bufetas, didelių
laimikių loterija. Įėjimas \$6, studentams \$4.

SPORTAS:

Krepšinio žaidynės. Dalyvauja Toronto,

HAMILTONE, Š. M. SPALIO 10-12 DIENOMIS

Montrealio ir Hamiltono Komandos.
Žaidynių pradžia 10 val. ryto, Westdale
gimnazijoje, 700 Main St. W.

Stalo teniso žaidynės, Hamilton Mountain
Arena, 25 Hester St..

Šachmatų turnyras – parapijos salėje,
52 Dundurn St. N.

Dail. DAGIO PARODA, – Hamilton Place,
patalpose, 50 Main St. W. Paroda atidaryta
šeštadienį ir sekmadienį, t.y. spalio 11-12 d.
KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SAJUNGOS SUVAŽIAVIMAS
(Laikas ir vieta bus paskelbta vėliau)

3. SEKMADIENIS, spalio 12 d.

PAMALDOS KATALIKAMS – 2 val. p.p. Katedroje,
714 King St. W. Pamaldų metu giedos jungtinis
choras ir solistai: A. PAKALNIŠKYTĖ, V. VERIKAITIS.

PAMALDOS EVANGELIKAMS – 2 val. p.p. Latvių
bažnyčioje, 18 Victoria Ave., S.

KONCERTAS – Hamilton Place salėje,

50 Main St. W., 4 val. p.p.
Programoje: Hamiltono "GYVATARAS" Toronto
"GINTARAS" ir "ATŽALYNAS", Montrealio
"GINTARAS", Mergaičių choras "AIDAS", vyrų
choras "ARAS", Priskėlimo parapijos ir
Aušros Vartų chorai. Solistė – Gina ČAPKAUSKIENĖ,
akomponuoja – muz. J. GOVEDAS.

Įėjimas – \$10 ir \$8. Jaunimui iki 16 metų amžiaus
\$5, ir \$4. Vietos numeruotos. Kviečiame įsigyti
bilietus iš anksto. Rašykite arba skambinkite:
J. Stankus, 121 Rothsay Ave. Hamilton, Ont.
L8M 3G3, Telef.: (416) 545-5432.

BANKETAS – VAIŠĖS, 7 val. v. Jaunimo Centre,
48 Dundurn St. N.

Norį apsistoti viešbutyje skambinkite arba
rašykite tuoj: M. GUDINSKAS, 308 Upper Kenilworth,
Apt. 4, Hamilton, Ont. L8T 4G2 tel.: (416) 386-1804.
Užsakyta 50 kambarių, kurie turi būti užimti dvi
savaites prieš šventę.

ORGANIZACINIS KOMITETAS

VISI KANADOS IR JAV LIETUVIAI MALONIAI KVIEČIAMI DALYVAUTI ŠIOJE DVIDEŠIMT-PENKTOJOJ KANADOS LIETUVIŲ DIENOJE.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS. VISŲ PAŽIŪRŲ ŽMONĖS JŲ SKAITO.
PASIŪLYK JŲ SAVO DRAUGUI AR PAŽĖSTAMUI, ATSIŪSK PAVARDES IR
ADRESĄ. LAIKRAŠTĮ SIŪSIME SUSIPAŽINIMUI IKI ŠIŲ METŲ PABAIGOS
"NL"

LAIKRAŠTIS, KNYGA – GERIAUSIA DOVANA – NEIŠEINA IŠ
MAMOS, NEREIKIA SUKTI IR GALVOS: TINKA KIEKVIENA
PROGA – KAI LINKSMA, LIŪDNA IR KAI VISKO JAU GANA!

AR KALBI SU SAVO VAIKU TIK LIETUVIŠKAI???

DR. J. MALIŠKA

DANTŲ GYDYTOJAS
1440 St. Catharine W.
Suite 600, Montreal, P. Q.
Tel.: 866-8235
Namų: 488-8528

DR. A.O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St.
Suite 11-12 Montreal P.Q.
Tel.: 932-6662
Namų: 737-9681

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c)

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West,
Suite 215, Montreal Que.

Tel. 931-4024

PHARMACIENS

M. CUSSON – R. GENDRON
PHARMACIENS

Ouvert 9 a.m. à 10 p.m. Open.
Samedi: 9 a.m. à 9:30 p.m.
Dimanche: 10 a.m. à 9:30 p.m.
Livraison gratuite – Free delivery

Skubus ir nekainuojantis pristatymas
7626, rue Central St., Ville LaSalle

PHARMACISTS

366-9742

365-0505

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng., LL.B., B.C.L.

4701 Bannantyne,
Verdun, Québec

H4G 1E6 (kampas 2-nd Ave.)

Tél. Bureau: 769-8824
Résidence: 366-6245

NOTARĖ

Rūta Pocauskas B.C.L.

Notaire – Notary Title Attorney

5947 Park Ave. Montreal, P. Q. H2V 4H4

Tel.: 279-1161, Res. 453-9142

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS, B.A., B.C.L.

4 NOTRE-DAME E. SUITE 504

MONTREAL, QUEBEC H2Y 1B7 TEL.: 878-9534

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

3 Place Ville Marie, Suite 627
Montreal, P. Q. H3B 2E3
Tel.: (514) 871-1430

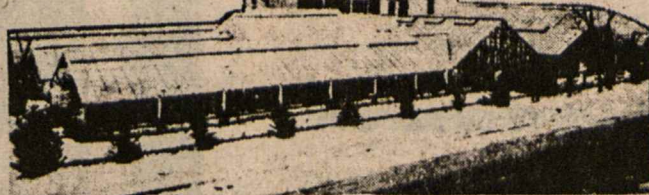
ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame St., E., Suite 205
Montreal, P. Q. H2Y 3P6
Tel.: 866-2063, 866-2064

Parduodami moteriški tau-
tiniai rūbai, austi Lietuvoje:
karūna, sijonas, kikišas,
bliuzė ir prijuostė. Kaina
neaukšta. Skambinti po 6 v.v.
Tel.: 737-8556.

Bernec
Fleuriste (63) Ltee

GĖLININKAS

MALONIAI, GREITAI IR PATYRUSIAI
PATARNAUJA LYAIRIOMIS PROGOMIS
LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS
SPECIALISTAS.

285 - 2e AVENUE, LASALLE
QUE. H8P 2G7

365-0511

Maurice Kaplan
Kailių siuvėjas –

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remodeliuoju
- Siuvu ir parduodu

1449 RUE ST-ALEXANDRE
SUITE 500A

MONTREAL, QUEBEC
H3A 2G6

TÉL. 288-9646

366-7818

LAURENT DAIGNEAULT
Président

PARDAVIMAS:

Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart
Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks
7835 Blvd. LaSalle, LaSalle, P.Q.

Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir
dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės –
De LaVerendrye, pr. Lapierre vandens karnal. Tel. 345-3364.

montreal west
automobile

PONTIAC • BUICK • ASTRE

- * NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ
IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ.
- * NEITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS
AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI
- * MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR SU
ĮŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS!
- * UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE!
PASINAUDOKITE!

PASIKALBĖKITE SU
Menageriu LEO GUREKAS

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391

DRAUDIMAS – DRAUDIMUI – NELYGU!

Palyginimui paimekime namų draudimą taip vadinama
"HOMEOWNERS POLICY"

GALI BŪTI:

PINIGAMS \$ 100, arba \$ 200.
AUKSINIAMS PAPUOŠALAMS
IR DEIMANTAMS \$ 1000 arba \$ 2000
PINIGŲ RINKINIAMS \$ 100 arba \$ 200
PAŠTO ŽENKLŲ RINKINIAMS \$ 500 arba \$ 1000
SIDABRINIAMS DAIKTAMS ... \$ 2000 arba
neapribota

INVENTORIUI – nuskaitant už nusidėvėjimą, arba
mokant naujo daikto vertę

VASARVIETEI – vandalizmo nuostoliai padengti
arba nepadengti

TIK KAINA – NEAPSIRENDŽIA DRAUDIMO VERTĖS!

ADAMONIS INSURANCE
AGENCY INC. Tel.: 722-3545

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 – 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

UTAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Einamąsias s-tas 6%
Taupomąsias s-tas 9.75%
Pensijų planas 10.5%
Term. ind. 1 m. 11%

DUODA PASKOLAS:

Asmenines nuo 16%
Nekiln. turto nuo 13%
Čekių kredito 18%
Investicines nuo 15%

Duoda nemokamą gyvybės draudę
iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemokama gyvybės drauda iki
\$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki
3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.;
sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo
gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir
penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES – CLASSIC INC.

445 Jean Talon W. Suite 305 Montreal

Tel. 273-9181 Namų: 737-0844

DANPAR REALITIES CORP.

310 VICTORIA AVE. SUITE 409
MONTREAL, P.Q. CANADA
H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Pataravimas Montrealyje
Investicijos J.A.V. ir kt. Kanados provincijose

Tel: Bus. 482-3460
Res. 366-7041